
OPRACOWANIE EKOFIGZJOGRAFICZNE DO PROJEKTU PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

Opracowanie:

mgr inż. Kamil Filiński

absolwent Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Spis treści

1. Podstawa prawna	3
2. Źródło konieczności przygotowania opracowania ekofizjograficznego.....	3
4. Położenie fizyczno-geograficzne.....	7
5. Rzeźba terenu	7
6. Geologia.....	7
7. Hydrologia.....	10
8. Warunki glebowe.....	12
9. Lasy	13
10. Obszary rolne.....	14
11. Dotychczasowe zmiany w środowisku	18
12. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.....	19
13. Zasoby i struktura przyrodnicza i ich ochrona prawna.....	19
14. Walory krajobrazowe	33
15. Jakość środowiska oraz jego zagrożeń wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń.....	38
16. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.....	41
17. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegająca na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie	42
19. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze	42
20. Ocena przydatności środowiska, polegająca na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru	43
21. Określenie uwarunkowań ekofizjograficznych	44
22. Wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich roli w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej	44
23. Określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.....	45
24. Wnioski i zalecenia do projektu planu ogólnego.....	45
25. Źródła.....	48
26. Załączniki	48
27. Spis rysunków, tabel oraz zdjęć.....	48

1. Podstawa prawna

Podstawą prawną niniejszego opracowania jest *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych*, ustanowione na mocy art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — *Prawo ochrony środowiska*. Zgodnie z §2 pkt 1) lit. a) opracowania ekofizjograficzne podstawowe sporządza się m.in. dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub kilku projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy lub jej części albo zespołu gmin lub jego części.

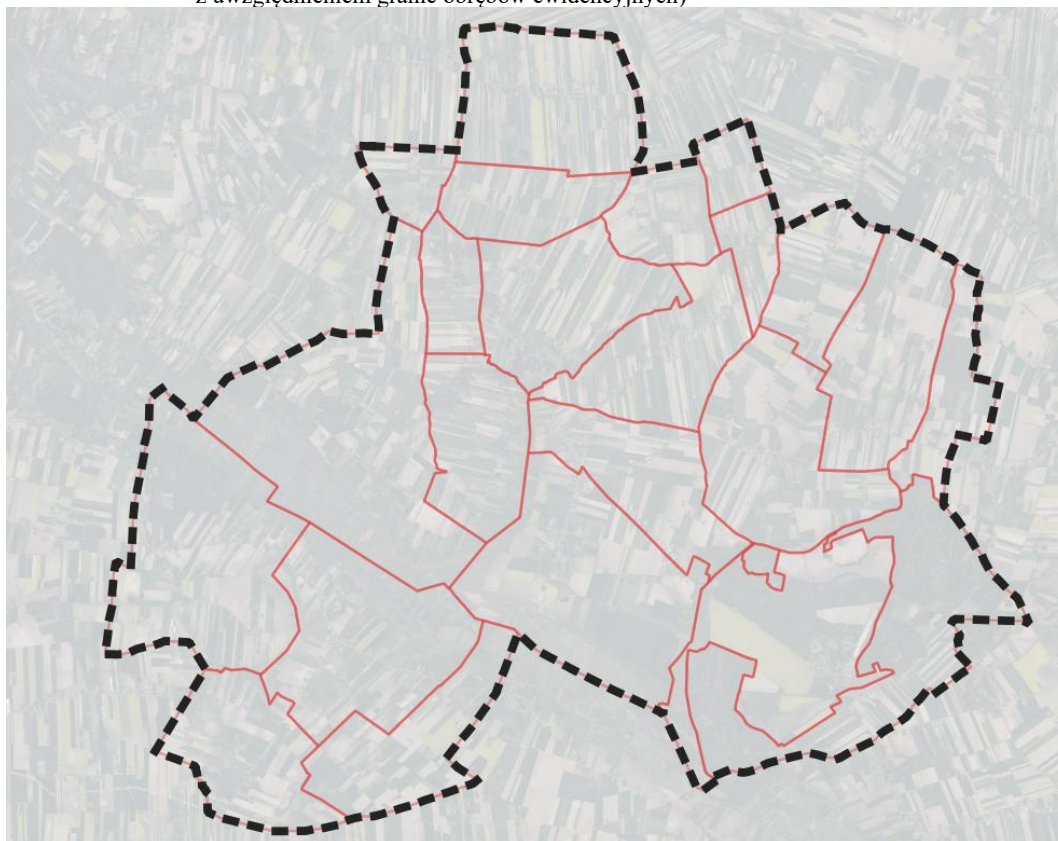
Zgodnie z art. 13b pkt 6 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (*Dz. U. z 2024 r. poz. 1130*) ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wynikające z opracowania ekofizjograficznego w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. — *Prawo ochrony środowiska*.

2. Źródło konieczności przygotowania opracowania ekofizjograficznego

Opracowanie przedmiotowego dokumentu ma bezpośredni związek z podjęciem przez Radę Gminy Pacyna w dniu 20 sierpnia 2024 r. uchwały nr 32/VIII/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego.

Rysunek nr 1 Rysunek z granicami projektu planu ogólnego (w granicach administracyjnych gminy Pacyna z uwzględnieniem granic obrębów ewidencyjnych)

Źródło: Opracowanie własne

3. Podstawowe informacje o Gminie Pacyna

Gmina Pacyna położona jest w województwie mazowieckim, w centralno-wschodniej części powiatu gostyńskiego. Obszar Gminy Pacyna zajmuje powierzchnię 9 031 ha (14,76% powierzchni powiatu gostyńskiego). Liczba ludności wynosi około 3 200 osób (stan na czerwiec 2024 r.). Dla przykładu należy wskazać, iż w końcu 1997 roku ludność gminy Pacyna liczyła 4 344 osoby. W skład Gminy wchodzi następujące sołectwa: Anatolin, Janówek, Luszyn, Łuszczanówek, Pacyna, Podatkówek, Podczachy, Przylaski, Radycza, Rakowiec, Raków, Remki, Robertów, Rybie, Sejkowice, Skrzeszewy, Słomków, Wola Pacyńska.

Tabela nr 1 Sołectwa wraz z podaniem ich powierzchni

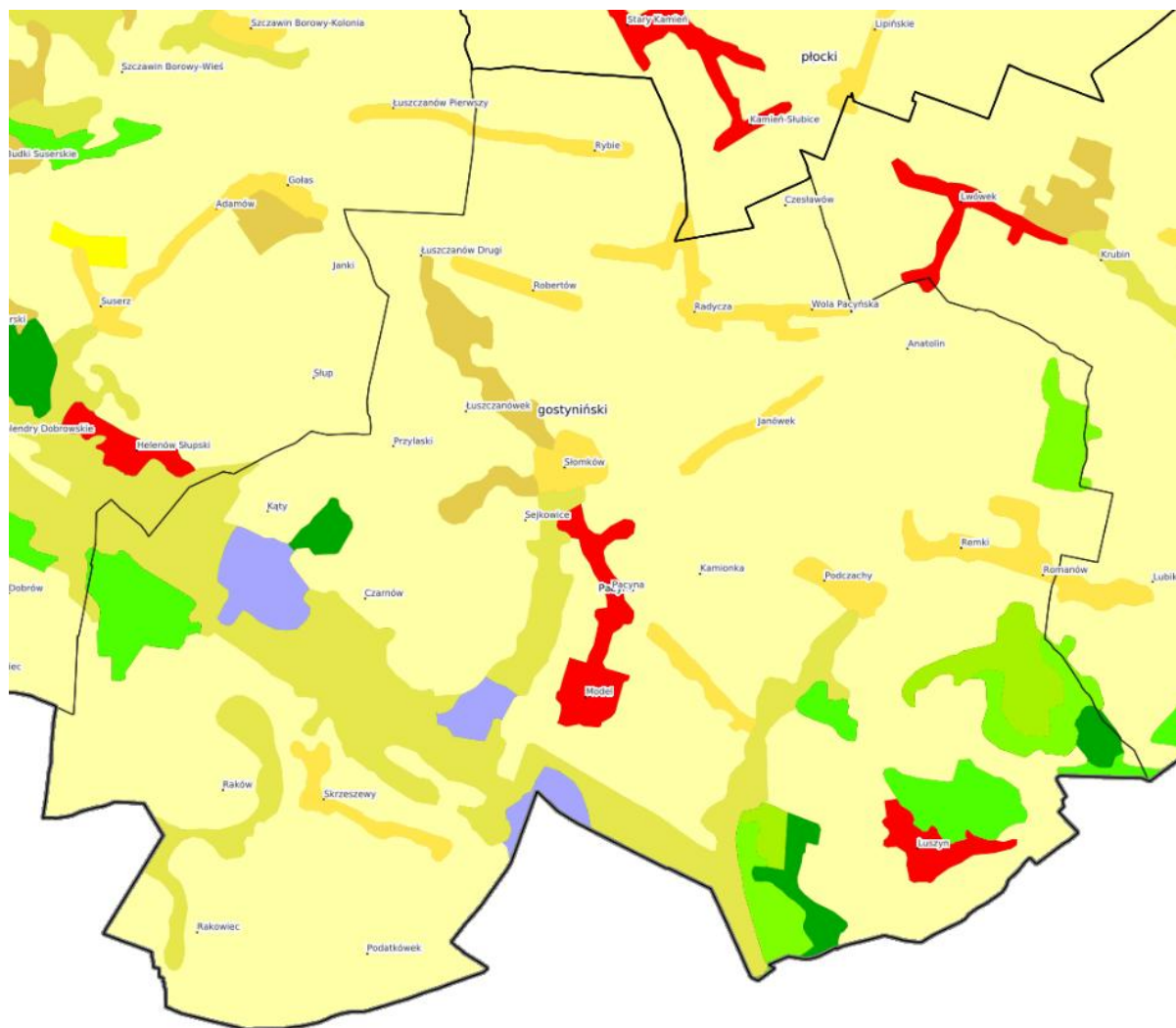

Lp.	Sołectwo	Pow. ha
1	Anatolin	176,06
2	Rybie	382,33
3	Janówek	418,93
4	Kamionka	307,32
5	Luszyn	884,24
6	Model	106,34
7	Pacyna	229,24
8	Podatkówek	416,29
9	Podczachy	436,05
10	Przyłaski	482,08
11	Radycza	155,46
12	Robertów	359,63
13	Skrzeszewy	525,88
14	Raków	502,53
15	Remki	405,13
16	Sejkowice Łuszczanów	441,44
17	Słomków	382,11
18	Wola Pacyńska	193,62
19	Rakowiec	230,50

Zródło: Urząd Gminy Pacyna

Gmina ma charakter rolniczy, z dominującą działalnością hodowlaną oraz uprawą zbóż i roślin przemysłowych. Krajobraz gminy to w dużej mierze tereny rolnicze z niewielkimi obszarami leśnymi.

Pod względem geograficznym Gmina Pacyna leży na równinie, a znaczną część jej obszaru zajmują użytki rolne. Gmina nie posiada rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Natomiast w jej okolicach znajdują się obszary o walorach przyrodniczych, które mogą zachęcać do aktywności na świeżym powietrzu, jak piesze wędrówki czy wycieczki rowerowe.

- zabudowa miejska zwarta
- zabudowa miejska luźna
- tereny przemysłowe lub handlowe
- tereny komunikacyjne i związane :
- porty
- lotniska
- miejsca eksploatacji odkrywkowej
- zwałowiska i hałdy
- budowy
- tereny zielone
- tereny sportowe i wypoczynkowe
- grunty orne poza zasięgiem urzęd.
- sady i plantacje
- łąki, pastwiska
- złożone systemy upraw i działek
- tereny zajęte głównie przez rolnict
- lasy liściaste
- lasy iglaste
- lasy mieszane
- murawy i pastwiska naturalne
- lasy i roślinność krzewiasta w stan
- plaże, wydmy i piaski
- roślinność rozproszona
- pogorzeliska
- bagna śródlądowe
- torfowiska
- cieki
- zbiorniki wodne

Źródło:

Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie

4. Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Pacyna położona jest w makroregionie Nizin Środkowomazowieckich, w obrębie mezoregionu Równina Kutnowska, zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski według profesora Jerzego Kondrackiego.

5. Rzeźba terenu

Gmina Pacyna charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem w kontekście rzeźby terenu. Wysokości wynoszą od 85 m n.p.m. w dolinach rzecznych do około 100–115 m n.p.m. na wzniesieniach. Teren gminy leży na płaskiej równinie z lekkimi deniwelacjami wynikającymi z działalności lodowcowej. Spadki wysokości rzadko przekraczają 3%.

Gmina Pacyna nie posiada rozległych dolin rzecznych, ale istnieją niewielkie ciekły wodne, które tworzą płytkie zagłębienia. Rzeźbę terenu urozmaicają lokalne zagłębienia, które mogą być okresowo podmokłe, szczególnie w rejonach o cięższych glebach. Należy tu wymienić dolinę rzeki Przysowy, która przebiega przez gminę Pacyna.

Występują tu również łagodne wzniesienia i niewielkie pagórki, typowe dla równin morenowych. W zachodniej części Gminy Pacyna można spotkać niewielkie pagórki o wysokościach do 5 m, które łagodnie wznoszą się nad otaczającymi terenami. Te cechy morfologiczne sprawiają, że teren gminy jest stosunkowo jednolity, co sprzyja rolnictwu i innym formom zagospodarowania przestrzennego. Hipsometria została wskazana na rysunku mapowym, stanowiącym załącznik do opracowania.

6. Geologia

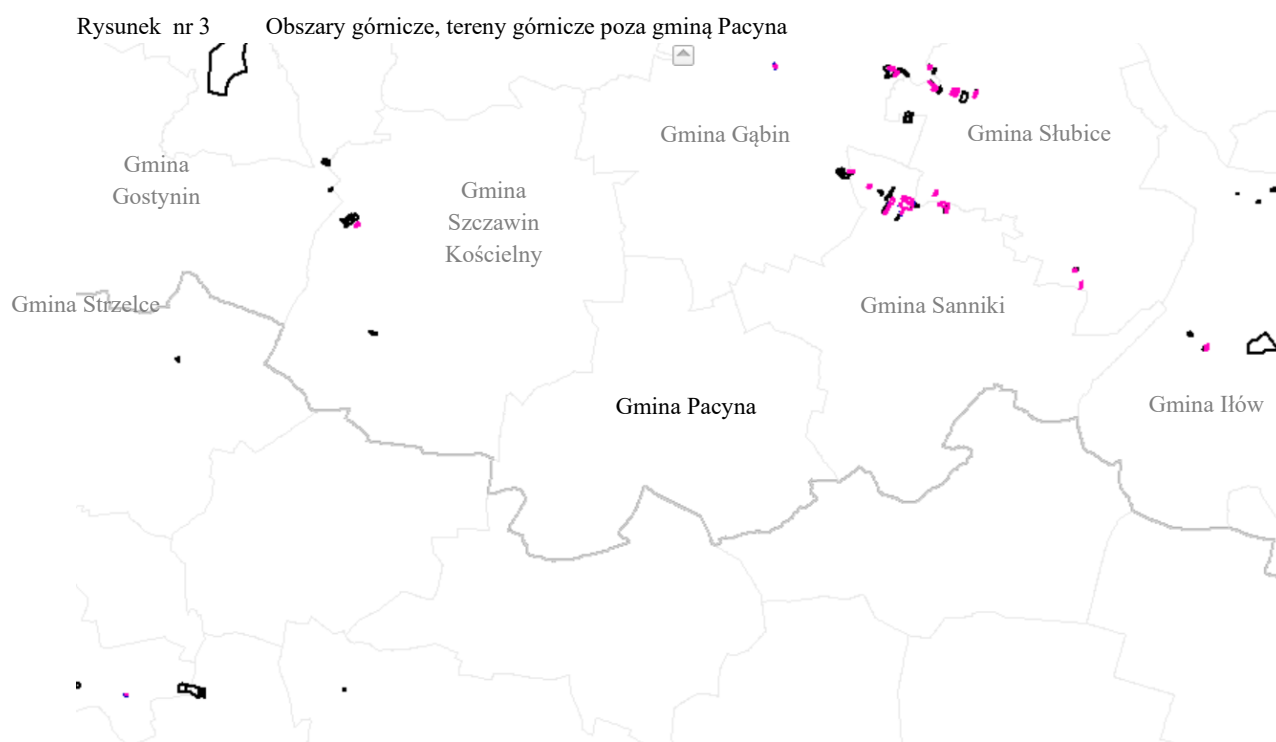
Cały obszar gminy Pacyna pokryty jest warstwą wierzchnią składającą się z utworów czwartorzędowych. Poniżej tej warstwy znajdują się skały krystaliczne. W obszarze występują osady paleozoiczne, a także mezozoiczne, co wskazuje na długi proces formowania się terenu. Osady zlodowacenia środkowopolskiego i południowopolskiego znajdują się głównie w centralnej części gminy.

W południowej części gminy dominują gliny zwałowe, podczas gdy w centralnych oraz północno-wschodnich rejonach występują piaski i żwiry wodnolodowcowe. W głębszych warstwach znajdują się również gliny zwałowe. Na pozostałych obszarach gminy żwiry i piaski są rzadsze. W dolinach rzecznych oraz na terenach położonych poniżej poziomu otaczających gleb występują osady rzeczne, takie jak namuły, gliny pylaste, mułki oraz piaski pylaste. Sporadycznie można spotkać torfy o niskiej grubości.

Geologia gminy Pacyna charakteryzuje się generalnie dobrymi warunkami pod kątem możliwości realizacji zabudowy.

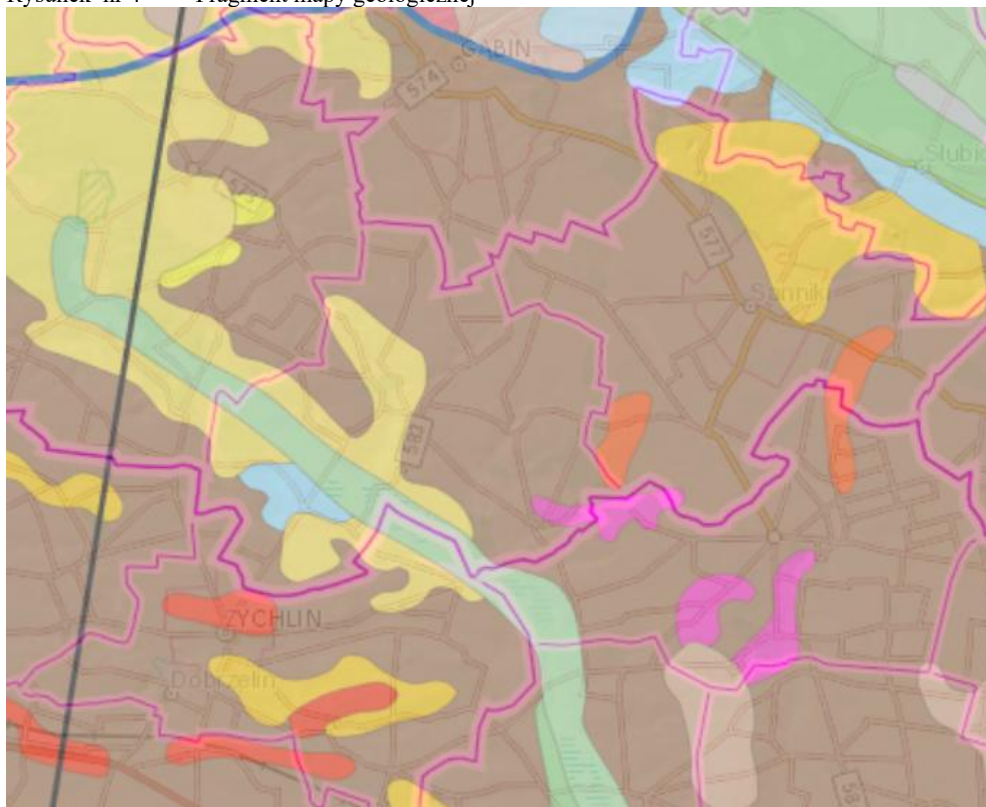
Na terenie gminy Pacyna nie występują obszary górnicze, tereny górnicze oraz złoża, według informacji Państwowego Instytutu Geologicznego.

Źródło: <https://geoportal.pgi.gov.pl/>

Rysunek nr 4 Fragment mapy geologicznej

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl>

Legenda do ww. fragmentu mapy geologicznej:

Opis wydzielenia	Gliny lodowcowe młodsze
Procesy geologiczne	Akumulacja słabo wysortowanych osadów zgromadzonych w lądolodzie podczas jego topienia
Geneza	lodowcowa
Litologia	gliny
Stratygrafia	plejstocen
Klimatostratygrafia	złodowacenie odry

Opis wydzielenia	Piaski i żwiry wodnolodowcowe młodsze
Procesy geologiczne	Akumulacja osadów na przedpolu lądolodu przez wody roztopowe
Geneza	wodnolodowcowa
Litologia	piaski, żwiry
Stratygrafia	plejstocen
Klimatostratygrafia	złodowacenie wisły

Opis wydzielenia	Piaski, mułki (mady) i torfy rzeczne
Procesy geologiczne	Akumulacja osadów w dolinach rzecznych
Geneza	rzeczna
Litologia	piaski, mułki, torfy
Stratygrafia	holocen

Opis wydzielenia	Piaski, mułki i ropy jeziorno-lodowcowe młodsze
Procesy geologiczne	Akumulacja osadów w zbiornikach na przedpolu lądolodu
Geneza	jeziorno-lodowcowa
Litologia	piaski, mułki, ropy
Stratygrafia	plejstocen
Klimatostratygrafia	zlodowacenie odry

Opis wydzielenia	Gliny lodowcowe młodsze (południowa część gminy Pacyna)
Procesy geologiczne	Akumulacja słabo wysortowanych osadów zgromadzonych w lądolodzie podczas topienia
Geneza	lodowcowa
Litologia	gliny
Stratygrafia	plejstocen
Klimatostratygrafia	zlodowacenie odry

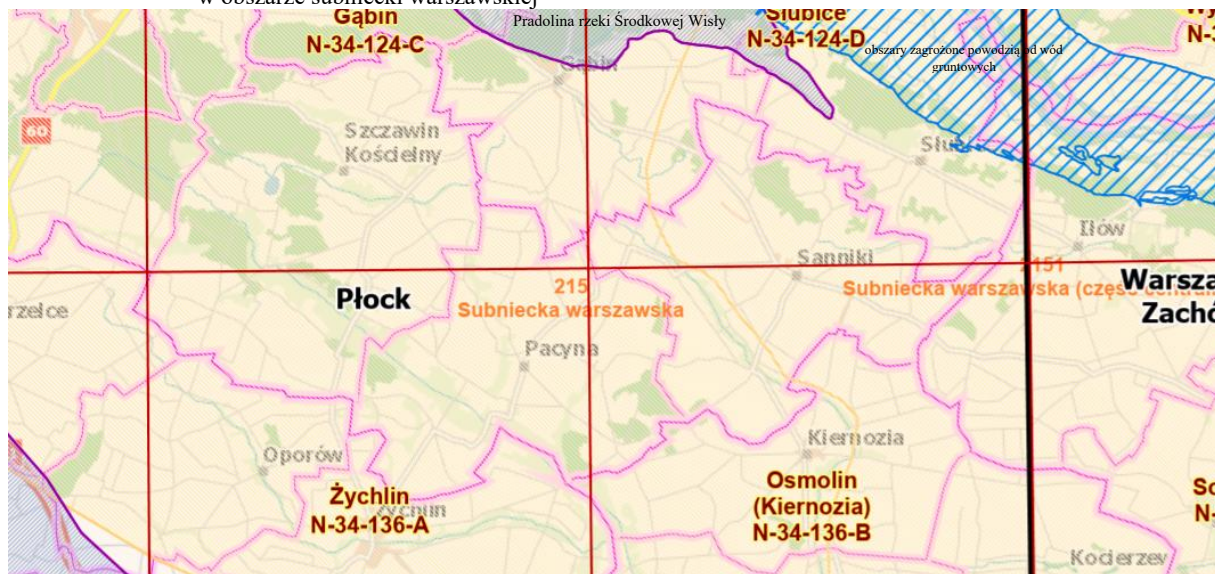
7. Hydrologia

Obszar gminy Pacyna objęty opracowaniem położony jest w zasięgu występowania zbiornika wód podziemnych, który charakteryzuje się umiarkowanymi zasobami dyspozycyjnymi na poziomie około 0,12 l/s/km². Wody podziemne w gminie pochodzą głównie z warstw czwartorzędowych, a ich jakość może być zróżnicowana. W niektórych miejscach wody te mogą zawierać związki żelaza i manganu, co może wymagać odpowiedniego uzdatniania do celów pitnych.

Dane hydrologiczne zostały uwzględnione w załączniku mapowym do przedmiotowego opracowania.

W obszarze gminy Pacyna nie występują wyznaczone obszary zagrożenia i ryzyka powodziowego. Przy czym lokalne podtopienia mogą występować w związku z biegiem rzeki Przysowa, co miało miejsce w gminie Szczawin Kościelny.

Rysunek nr 5 Fragment pradoliny rzeki Środkowej Wisły (Włocławek – Płock) wraz z obszarem zagrożenia powodzią od wód gruntowych na północ od gminy Pacyna wraz ze wskazaniem położenia gminy Pacyna w obszarze subniecki warszawskiej

Źródło: geologia.pgi.gov.pl

Wody powierzchniowe

Gmina Pacyna charakteryzuje się zróżnicowanym układem hydrologicznym. Obszar gminy odwadniany jest przez szereg lokalnych cieków wodnych, które mają znaczenie zarówno dla środowiska, jak i dla działalności rolniczej mieszkańców.

Rzeka Przysowa, będąca lewym dopływem Słudwi, ma długość 28,61 km i stanowi część dorzecza Bzury. Jej bieg rozpoczyna się w okolicach wsi Stefanów Suserski, gdzie płynie w kierunku południowo-wschodnim. Po drodze mija kilka miejscowości, w tym Holendry Dobrowskie oraz Helenów Słupski, a następnie kontynuuje swój bieg przez niezabudowane tereny.

Ujście Przysowy znajduje się kilka kilometrów na wschód od Żychlina, gdzie rzeka wpada do Słudwi. Rzeka ta, jako część lokalnego ekosystemu, może mieć znaczenie dla okolicznych terenów pod kątem nawadniania, bioróżnorodności oraz ochrony środowiska.

Wzdłuż jej biegu mogą występować obszary z roślinnością szuwarową oraz siedliska dla zwierząt wodnych.

Rzeka Przysowa, mimo stosunkowo niewielkich rozmiarów, odgrywa istotną rolę w lokalnym krajobrazie geomorfologicznym swojej okolicy.

W gminie znajdują się także mniejsze strumienie, które wspomagają odwadnianie obszaru oraz stanowią siedlisko dla różnorodnych gatunków fauny i flory (załącznik mapowy do przedmiotowego opracowania).

Gmina Pacyna korzysta również z wód gruntowych jako głównego źródła zaopatrzenia w wodę. Wody te są cenne dla rolnictwa oraz zaopatrzenia ludności.

W gminie poziom wód gruntowych oscyluje w granicach 1–3 m pod powierzchnią, w zależności od lokalizacji i warunków atmosferycznych. W okolicach dolin rzek poziom ten może być znacznie wyższy.

Jakość wód powierzchniowych i gruntowych w gminie jest regulowana przez czynniki takie jak działalność rolnicza, urbanizacja oraz ogólny stan środowiska. Monitorowanie jakości wód jest kluczowe, aby zapewnić ich czystość i bezpieczeństwo, szczególnie dla celów pitnych.

Hydrologia Gminy Pacyna odgrywa rolę w kształtowaniu lokalnego ekosystemu oraz wspieraniu działalności rolniczej. Odpowiednie zarządzanie zasobami wodnymi jest istotne dla ochrony bioróżnorodności oraz zapewnienia jakości wód, co ma dalsze konsekwencje dla zdrowia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju regionu.

8. Warunki glebowe

Gmina Pacyna charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami glebowymi, które wpływają na rozwój rolnictwa oraz lokalny ekosystem.

Wartości pH gleb w gminie mogą się różnić, co ma znaczenie dla dostępności składników odżywczych dla roślin. Gleby o pH w granicach 6–7 są najbardziej odpowiednie dla wielu upraw.

Gleby w Gminie Pacyna mogą występować w różnych klasach wilgotności, co wpływa na możliwości ich wykorzystania w rolnictwie. W obszarach podmokłych wilgotność jest wyższa, co sprzyja uprawom roślin wodnych i trzciny. Główne zastosowanie gleb w gminie Pacyna to rolnictwo.

1. Rodzaje gleb:

- Wysoczyzna: gleby bielcowe, brunatne, czarne ziemie.
- Dna dolin rzecznych: gleby torfowe, torfowo-murszowe, murszowe.

2. Klasyfikacja gleb według użyteczności dla rolnictwa:

- Gleby chronione: bardzo korzystne warunki dla produkcji rolnej, stosunkowo szerokie zastosowanie (sadownictwo, warzywnictwo). Głównie w północnej części gminy (Rybie, Robertów, Kąty Przylaski, Janówek, Remki) oraz w południowej (Model, Czarnów, Skrzyszewy).
- Gleby chronione: średniokorzystne warunki, przydatne do uprawy żyta i ziemniaków, a także warzyw i sadownictwa (Łuszczanówek – Sejkowice, Raków – Anielew).
- Gleby niechronione: mało korzystne i niekorzystne warunki, głównie gleby brunatne. Nadają się do upraw mniej wymagających roślin (żyto, ziemniaki, owies). Takie podejście do upraw pozwala na minimalizację ryzyka gospodarczego oraz lepsze dostosowanie się do warunków glebowych, które nie sprzyjają wymagającym roślinom. Gleby te są w drugiej kolejności dla wykorzystania nierolniczego i nadają się do zalesienia. Występują w rejonie wsi Łuszczanówek, Sejkowice i Słomków.

9. Lasy

Gmina Pacyna ma różnorodne obszary leśne, które pełnią ważne funkcje ekologiczne, społeczne oraz gospodarcze. Zgodnie z danymi z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu

Statystycznego, powierzchnia lasów w gminie Pacyna wynosi około 672,90 ha, co stanowi około 7,3% całkowitej powierzchni gminy.

Tabela nr 2 Dane leśne dla gminy Pacyna

Ogółem	ha	672,90
Lesistość w %	%	7,3
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	548,90
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	548,90
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	547,27
Grunty leśne prywatne	ha	124,00

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zdjęcie nr 1 Las w miejscowości Luszyn

Źródło: Opracowanie własne

10. Obszary rolne

W gminie Pacyna grunty rolne zajmują znaczną część obszaru, stanowiąc istotny element lokalnej gospodarki. Powierzchnia użytków rolnych wynosi około 7696 ha, co stanowi około 85% całkowitej powierzchni gminy. Grunty orne stanowią około 84% powierzchni gruntów rolnych, a użytki zielone, w tym łąki i pastwiska, to około 16% użytków rolnych.

Tabela nr 3 Powierzchnie gruntów rolnych w gminie Pacyna

Kategorie	Powierzchnia [ha]
powierzchnia użytków rolnych ogółem	7696
grunty orne	6 416
sady	52
łąki	958
pastwiska	270

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Grunty orne w gminie Pacyna charakteryzują się różnorodnością klas bonitacyjnych, z dominacją klas III i IV, co oznacza, że są to gleby o średniej do dobrej jakości, sprzyjające uprawom. Użytki gruntowe klasy I–III zostały wskazane na załączniku mapowym do opracowania.

Głównymi uprawianymi roślinami w gminie Pacyna są zboża, w tym pszenica i jęczmień, a także ziemniaki oraz rośliny okopowe. W ostatnich latach coraz większą popularność zyskują również uprawy roślin oleistych i warzyw, które przyczyniają się do różnicowania produkcji rolniczej w regionie.

Gmina stawia na zrównoważony rozwój obszarów rolnych, wspierając praktyki ekologiczne i innowacyjne, co ma kluczowe znaczenie dla przyszłości lokalnej gospodarki rolnej.

Tabela nr 4 Powierzchnie gruntów według klas bonitacyjnych w gminie Pacyna

Klasa bonitacyjna	Powierzchnia	%
I	0,00	0
II	90,01	1,4
IIIa	1054,36	16,4
IIIb	1819,41	28,3
IVa	2031,56	31,6
IVb	687,90	10,7
V	565,75	8,8
VI	167,15	2,6
VIz	12,86	0,2
Ogółem	6429	100

Źródło: Dane Urzędu Gminy Pacyna

Poniżej wskazane zostały dane co do zagrożenia suszą dla określonych gatunków roślinnych dla gminy Pacyna.

Tabele nr 5, 6, 7, 8, 9 Zagrożenia suszą w obszarze gminy Pacyna na 2024 r.

Zagrożenie suszą na poziomie gminy

Kategoria gleby I

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	+	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	+	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	+	+	+	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#	#
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	+	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-

Kategoria gleby II

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	+	+	+	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	+	+	+	+	+	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-

Kategoria gleby III

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	-	-	+	+	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	-	+	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Kategoria gleby IV

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Zboża jare	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rzepak i rzepik	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x	x	-	-
Ziemniak	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x
Burak cukrowy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chmiel	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Tytoń	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Krzewy owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Drzewa owocowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x
Truskawki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Udział powierzchni zagrożonej suszą [%]

Gatunek roślin uprawnych	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14
Zboża ozime	1.45	60.61	50.06	63.74	63.74	58.1	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Zboża jare	5.67	63.74	63.65	74.92	89.73	63.74	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Kukurydza na ziarno	x	x	x	10.01	48.47	53.88	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kukurydza na kiszonkę	x	x	x	10.01	48.47	53.88	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Rzepak i rzepik	0.0	0.0	0.0	55.03	63.74	64.36	x	x	x	x	x	x	0.0	0.0
Ziemniak	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x
Burak cukrowy	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Chmiel	x	x	x	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Tytoń	x	x	x	0.0	22.67	12.95	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Warzywa gruntowe	x	x	x	0.0	10.0	9.09	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Krzewy owocowe	0.0	9.99	23.91	63.74	68.07	63.74	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Drzewa owocowe	0.0	0.0	0.0	6.88	10.0	2.61	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	x	x
Truskawki	0.5	59.87	41.6	63.74	63.74	20.17	0.0	0.0	0.0	x	x	x	x	x
Rośliny strączkowe	x	x	x	38.59	63.74	62.23	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Źródło: IUNG w Puławach

Legenda do ww. tabel:

-	Kryterium suszy (wg. Roz. MRiRW) nie zostało przekroczone
+	Zagrożenie wystąpienia suszy
x	nie dotyczy w danym okresie
*	kategoria gleby nie występuje
#	na oznaczonej kategorii gleby uprawa nie jest wskazana

Zdjęcie nr 2 Teren rolny w obszarze planu ogólnego (miejscowość Pacyna)

Źródło: Opracowanie własne

11. Dotychczasowe zmiany w środowisku

Obszar gminy Pacyna w ostatnich latach nie przeszedł znaczących zmian w środowisku, co jest związane z relatywnie stabilnym rozwojem oraz niewielką ilością większych inwestycji kubaturowych i infrastrukturalnych.

W gminie przeważa działalność rolnicza, która mimo że wpływa na środowisko, była prowadzona z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Gmina stawia na zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi, co umożliwia zachowanie bioróżnorodności oraz minimalizację wpływu na środowisko.

Jednakże w ostatnich latach pojawiły się inwestycje związane z modernizacją infrastruktury drogowej, co miało pozytywny wpływ na komunikację w gminie, ale w niewielkim stopniu wpłynęło na środowisko naturalne. Gmina Pacyna promuje również programy ochrony środowiska oraz zrównoważonego rozwoju, co przyczynia się do utrzymania dobrego stanu ekologicznego w regionie.

12. Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem

Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem tworzą przede wszystkim tereny leśne oraz dolina rzeki Przysowa.

13. Zasoby i struktura przyrodnicza i ich ochrona prawna

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy („Obszar”) został wyznaczony na podstawie *Uchwały Nr 225/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy* na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Tym samym moc utraciło rozporządzenie nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 27 lipca 2006 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 6150 oraz z 2013 r. poz. 2486). Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Obszar obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Zajmuje obszar o całkowitej powierzchni 10 329,51 ha i jest położony na terenie powiatu gostynińskiego w gminach: Szczawin Kościelny, Pacyna, Sanniki.

Określono dla Obszaru następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych, tj.:

- 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania,
- 2) wspieranie procesów sukcesji naturalnej przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, na obszarach, gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne – używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia przy ograniczaniu gatunków obcych rodzimej florze czy też modyfikowanych genetycznie,
- 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków,

- 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu,
- 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków,
- 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowanie zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach,
- 7) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji,
- 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych (stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod),
- 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia,
- 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę,
- 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego,
- 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych,
- 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem,

- 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.

Określono dla Obszaru następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych, tj.:

- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów,
- 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych; propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych,
- 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne),
- 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi,
- 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
- 8) ochrona zbiorowisk wydmyowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar,
- 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym

zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków,

- 10) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania,
- 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnymi ekosystemami lądowymi,
- 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych,
- 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych,
- 14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.

Określono dla Obszaru następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych, tj.:

- 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi,
- 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistą koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu),
- 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennych i zwiększenia różnorodności biologicznej,
- 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej,

- 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów),
- 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi,
- 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony,
- 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni,
- 9) zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących,
- 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych,
- 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn,
- 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych,
- 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi,
- 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą,
- 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest

odtworzenie funkcji obszarów źródłkowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej,

- 16) zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód),
- 17) zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

W Obszarze zakazano, z zastrzeżeniami do poniższego wskazanymi w ww. uchwale, tj.:

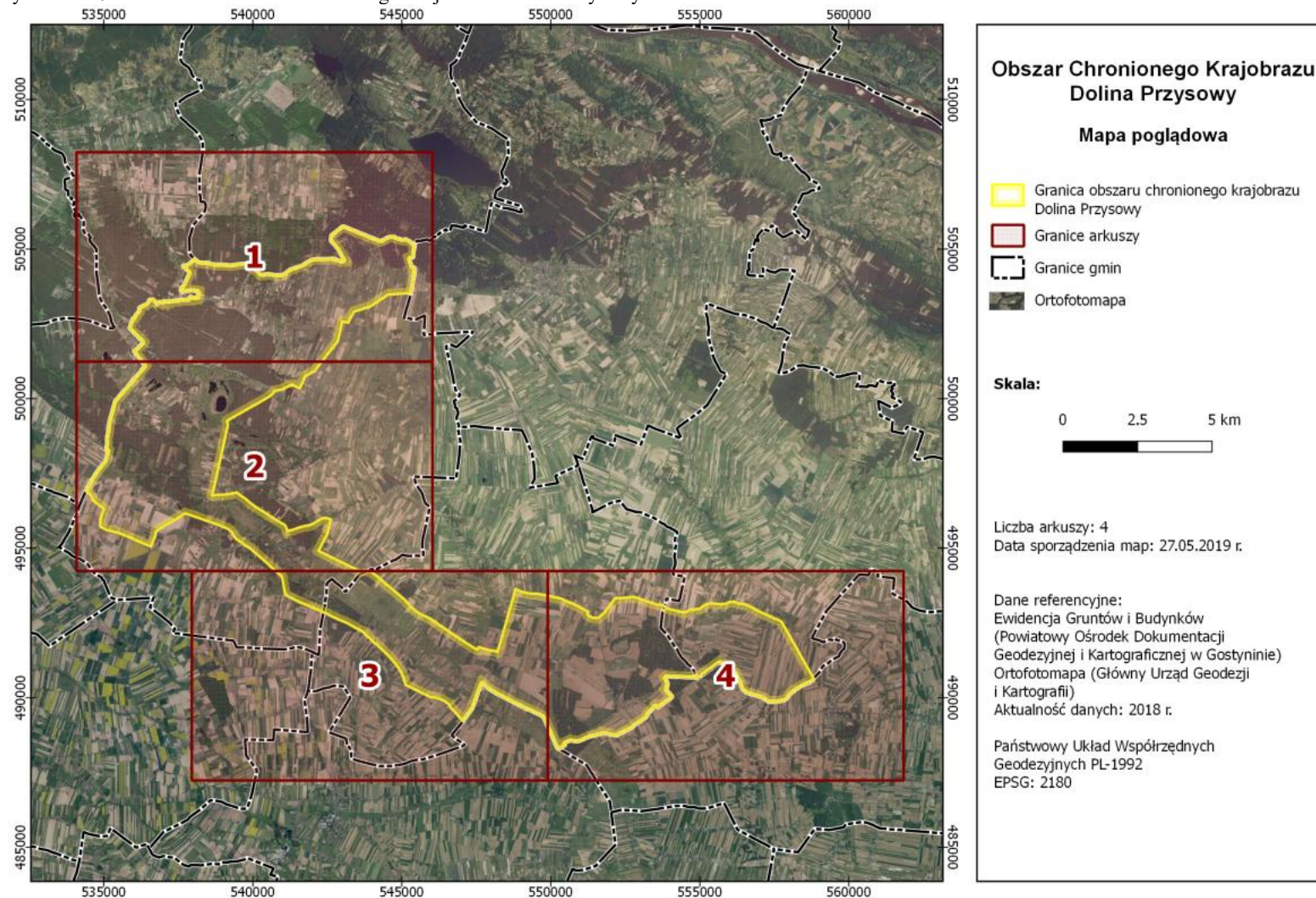
- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,

- 7) budowania, w części objętej m.in. strefą obszaru Natura 2000, nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
- a. linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b. zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,
- 8) budowania, w części nie objętej strefą obszaru Natura 2000, nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od:
- a. linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b. zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne
 - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Rysunek nr 6 Zakres Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy

Źródło: Uchwała nr 225/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy (Warszawa, dnia 29 grudnia 2023 r., Poz. 15113)

Obszar Natura 2000 Dolina Przysowy i Słudwi (kod PLB100003)

Poniżej podaje się podstawowe dane dotyczące przedmiotowego obszaru Natura 2000:

- 1) Nazwa: Doliny Przysowy i Słudwi
- 2) Kod obszaru: PLB100003
- 3) Rodzaj ochrony: Dyrektywa ptasia
- 4) Data wyznaczenia w Polsce: 2012-04-14
- 5) Status: obszar specjalnej ochrony ptaków
- 6) Województwa, w których znajduje się obiekt: łódzkie, mazowieckie
- 7) Powiaty: kutnowski, łowicki, gostyniński
- 8) Gminy: Szczawin Kościelny (gmina wiejska), Żychlin (gmina miejsko-wiejska), Pacyna (gmina wiejska), Kiernoza (gmina miejsko-wiejska), Zduny (gmina wiejska)
- 9) Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego? Nie
- 10) Czy ustanowiono dokument planistyczny? Tak
- 11) Uwagi: Obszar wyznaczony w 2012 r. nowelizacją rozporządzenia z 2011 r. Następnie zmiana granic w 2017 r.
- 12) Powierzchnia [ha]: 3980,6600
- 13) Podstawa prawna:
 - a. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. poz. 358; Data publikacji: 2012-03-30);
 - b. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. poz. 1416; Data publikacji: 2017-07-24);
- 14) Plany zadań ochronnych oraz plany ochrony:
 - a. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003;
 - b. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 1 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003;
- 15) Zarządzanie obszarem:
 - a. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
 - b. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie.

Obszar Natura 2000 Dolina Przysowy i Słudwi (kod PLB100003) jest chroniony w ramach sieci Natura 2000, co oznacza, że posiada konkretne ustalenia dotyczące ochrony siedlisk i gatunków ptaków. Oto konkretne ustalenia dla tego obszaru:

1. Cele ochrony

- Ustalenie głównych celów ochrony, w tym zachowanie i ochrona siedlisk ptaków związanych z doliną rzek i terenami podmokłymi, jak również ochrona gatunków ptaków lęgowych i migracyjnych.

2. Ochrona siedlisk

- Ochrona siedlisk lęgowych i żerowisk dla gatunków ptaków, takich jak:
 - Kruki
 - Kormorany
 - Głowienki
 - Łabędzie
- Ustala zakres ochrony terenów podmokłych, łąk i innych siedlisk, które są istotne dla życia ptaków.

3. Zakazy i ograniczenia

- Wprowadzenie zakazów dotyczących:
 - Zmian w sposobie użytkowania gruntów, takich jak intensywne rolnictwo czy urbanizacja, które mogą negatywnie wpływać na siedliska ptaków.
 - Wprowadzania chemikaliów oraz zanieczyszczeń do wód, które mogą zaszkodzić środowisku naturalnemu.

4. Rewitalizacja i zarządzanie

- Opracowanie programów rewitalizacji terenów zdewastowanych, aby przywrócić naturalne siedliska.
- Wyznaczenie instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie obszarem oraz monitorowanie realizacji ustaleń.

5. Monitoring gatunków i siedlisk

- Regularne monitorowanie populacji ptaków oraz stanu siedlisk, aby ocenić skuteczność działań ochronnych.
- Ustalenie procedur zarządzania w przypadku wystąpienia zmian negatywnych wpływających na gatunki lub siedliska.

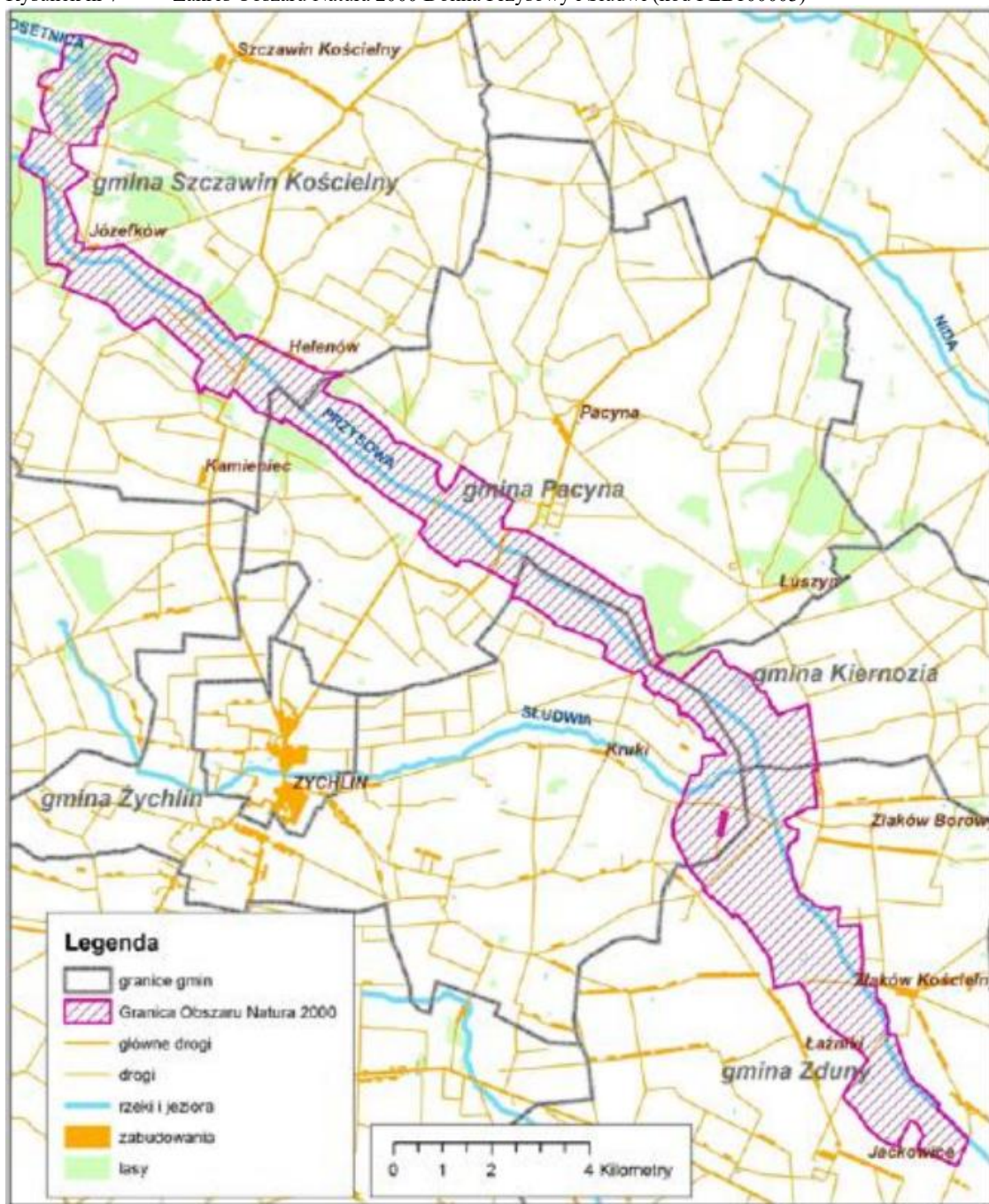
6. Edukacja i współpraca

- Włączenie lokalnej społeczności oraz organizacji ekologicznych w działania ochronne oraz programy edukacyjne, które mają na celu zwiększenie świadomości na temat ochrony bioróżnorodności.

7. Rekomendacje dla Planów Zagospodarowania Przestrzennego

- Ustalenie zasad, które będą brane pod uwagę w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w działaniach inwestycyjnych w obszarze, aby zapewnić zgodność z celami ochrony.

Rysunek nr 7 Zakres Obszaru Natura 2000 Dolina Przysowy i Słudwi (kod PLB100003)

Źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Przysowy i Słudwi PLB100003 (Warszawa, dnia 28 sierpnia 2013 r.; poz. 9410)

Pomniki przyrody

Poniżej podaje się dane na temat pomników przyrody w gminie Pacyna. Rozmieszczenie na mapie pomników przyrody wskazano w załączniku mapowym do przedmiotowego opracowania.

Tabela nr 10 Wykaz pomników przyrody w gminie Pacyna

Lp.	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Obwód [cm]	Pierśnica [cm]	Położenie
1	Jesion wyniosły - Fraxinus excelsior	-	-	-	Skrzeszewy 26, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy dla Dorosłych prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi
2	Dąb szypułkowy - Quercus robur	24	327	104	
3	Lipa drobnolistna - Tilia cordata	23	430	137	
4	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - Fagus sylvatica	17	377	120	

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl>

Zdjęcie nr 3 Obszar, w którym zlokalizowane są pomniki przyrody (miejscowość Skrzeszewy)

Źródło: Opracowanie własne

Zdjęcia nr 4, 5, 6, 7

Pomniki przyrody (miejscowość Skrzyszewy)

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl>

Tabela nr 11 Podstawy prawne wyznaczenia pomników przyrody w gminie Pacyna

Lp.	Tytuł	Miejsce publikacji	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Data publikacji
1	Rozporządzenie Nr 45 Wojewody Mazowieckiego z dnia 20.08.2003 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 5.09.2003 r. Nr 235, poz. 6129	2003-09-05
2	Rozporządzenie Nr 20 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9.05.2007 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu gostynińskiego	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego	Dziennik Urzędowy Województwa Mazowieckiego z dnia 16.05.2007 r. Nr 89, poz. 2103	2007-05-16

Źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl>

Zdjęcie Nr 8 Dolina Przysowy w miejscowości Przylaski

Źródło: Opracowanie własne

14. Walory krajobrazowe

Gmina Pacyna posiada różnorodne walory krajobrazowe, które przyczyniają się do atrakcyjności tego rejonu, zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Oto kluczowe elementy charakteryzujące walory krajobrazowe gminy Pacyna:

1. Zróżnicowana rzeźba terenu

- Gmina charakteryzuje się bardzo lekko falistym terenem, gdzie dominują równiny i niewielkie wzniesienia. Taki krajobraz sprzyja uprawom rolnym.

2. Dolina rzeki Przysowa

- Przez gminę przepływa kilka lokalnych cieków wodnych, w tym rzeka Przysowa. Dolina rzeki jest ważnym elementem krajobrazu, stwarzającym siedlisko dla różnorodnych roślin i zwierząt, a także oferującym walory rekreacyjne.

3. Tereny leśne

- W gminie znajdują się obszary leśne, które wzbogacają krajobraz, stanowiąc naturalne siedliska dla fauny i flory. Lasy te wpływają pozytywnie na jakość powietrza, a także są miejscem wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców.

4. Łąki

- Znaczną część gminy Pacyna zajmują łąki. Tereny te stanowią ważny element krajobrazu i są cenne dla bioróżnorodności, a także są często wykorzystywane w lokalnym rolnictwie.

5. Czyste środowisko

- Gmina może pochwalić się stosunkowo czystym środowiskiem naturalnym, co jest atrakcyjne dla osób poszukujących kontaktu z naturą. Brak dużych obiektów przemysłowych wpływa na jakość krajobrazu.

6. Tradycyjne krajobrazy rolnicze

- W gminie występują tereny użytków rolnych, które tworzą typowy wiejski pejzaż. Można tu spotkać tradycyjne gospodarstwa, pola uprawne oraz małe pastwiska, co nadaje gminie charakterystyczny wiejski klimat.

7. Zabytki i elementy kulturowe

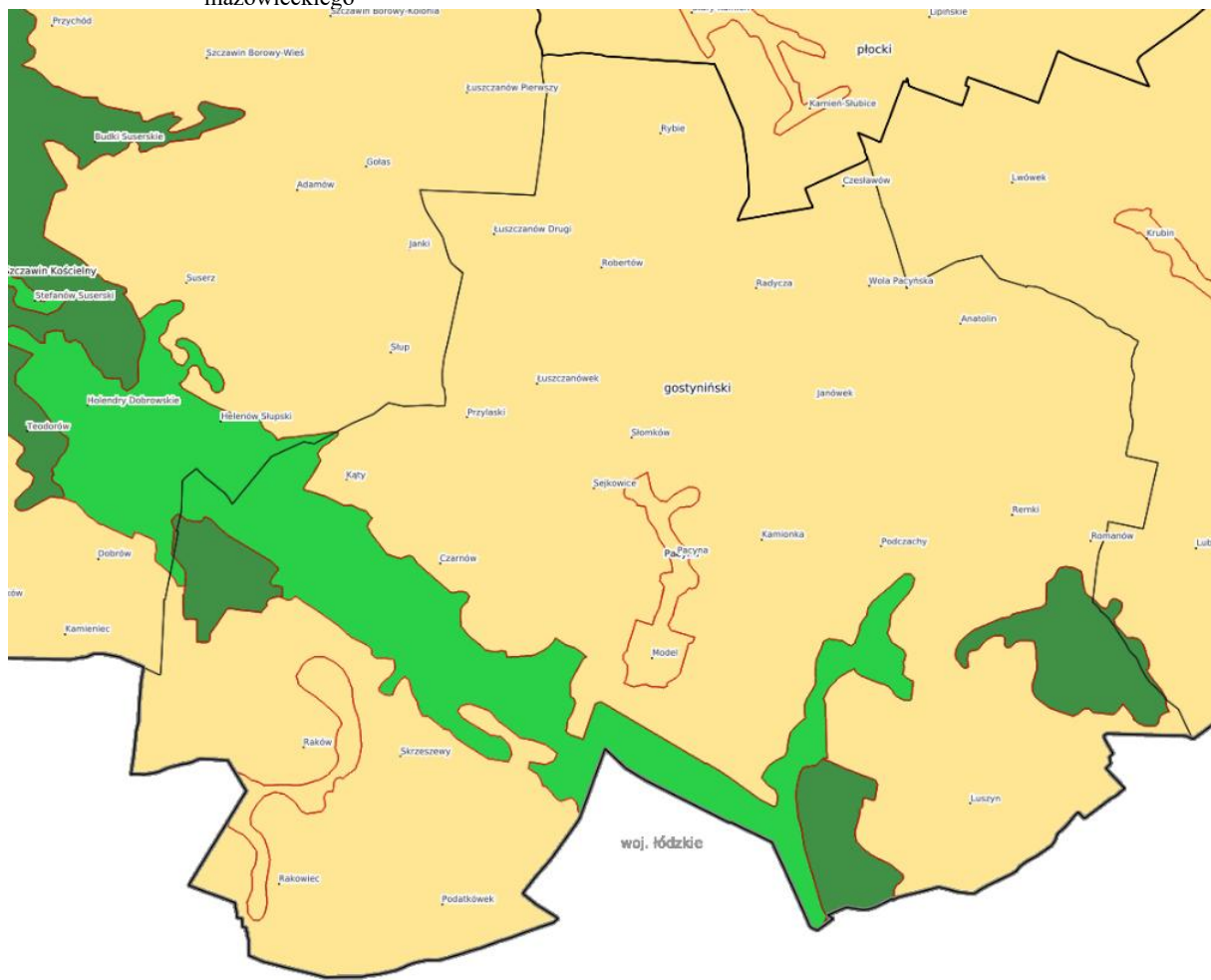
- Walory krajobrazowe są uzupełnione przez lokalną architekturę, zespoły zabytkowe, które są świadectwem regionalnej kultury i historii.

Podsumowanie

Walory krajobrazowe gminy Pacyna to połączenie różnych elementów naturalnych i kulturowych, które razem tworzą unikalny i atrakcyjny krajobraz. Rzeźba terenu, dolina rzeki Przysowa, tereny leśne oraz tradycyjne krajobrazy rolnicze czynią ten obszar przyjemnym miejscem do życia, a także atrakcyjnym dla turystyki i rekreacji.

Rysunek nr 8 Typy zidentyfikowanych krajobrazów na podstawie audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego

- 1. Wód powierzchniowych
- 2. Bagienno-łkowe - głównie bezleśne
- 3. Leśne
- 4. Bezleśne: murawowe, piaszczyste
- 6. Wiejskie
- 7. Mozaikowe
- 8. Podmiejskie i osadnicze
- 9. Miejskie
- 10. Wielkomiejskie
- 11. Wodnogospodarcze
- 12. Przemysłowe i energetyczne
- 13. Górnicze
- 14. Komunikacyjne

Granice zidentyfikowanych krajobrazów:

6b. Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk (rejon Rakowca i Rakowa)

6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim (rejon Pacyny i Modela)

Źródło: Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie

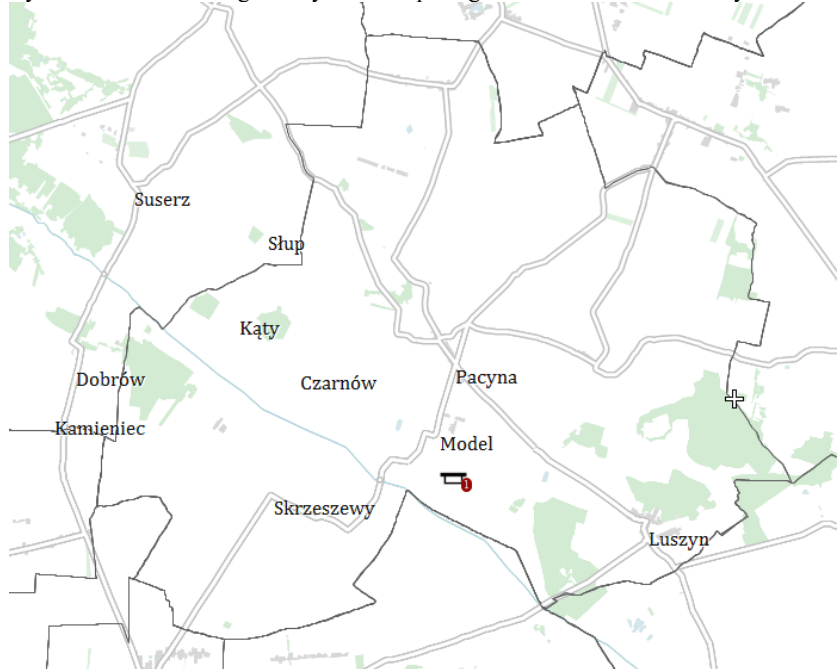
Tabela nr 12 Fragment dokumentacji dotyczącej audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego

Lp.	Powiat	Gmina	Kod krajobrazu	Krajobraz priorytetowy	Typ krajobrazu		Podtyp krajobrazu		Karta charakterystyki krajobrazu	Karta oceny krajobrazu	Zestawienie zagrożeń	Wykaz rekomendacji
					Kod	Nazwa	Kod	Nazwa				
1104	powiat gostyniński	Pacyna, Szczawin Kościelny	14-318.71-002	NIE	2	Bagienno-łaskowe - głównie bezleśne	2a	Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1106	powiat gostyniński	Pacyna	14-318.71-004	NIE	6	Wiejskie	6b	Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól orných, łąk i pastwisk	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku		
1112	powiat gostyniński	Gostynin (miejska), Gostynin (wiejska), Pacyna, Szczawin Kościelny	14-318.71-010	NIE	6	Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1116	powiat gostyniński	Pacyna	14-318.71-014	NIE	6	Wiejskie	6g	Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1122	powiat gostyniński	Pacyna	14-318.71-020	NIE	3	Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1124	powiat gostyniński	Pacyna, Sanniki	14-318.71-022	NIE	3	Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1125	powiat gostyniński	Pacyna, Szczawin Kościelny	14-318.71-023	NIE	3	Leśne	3b	Z przewagą siedlisk lasowych	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku
1142	powiat gostyniński, powiat plocki, powiat sochaczewski	Gąbin, Hów, Łąck, Pacyna, Sanniki, Słubice, Szczawin Kościelny	14-318.71-040	NIE	6	Wiejskie	6d	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku	Przejdź do pliku

Źródło: Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie

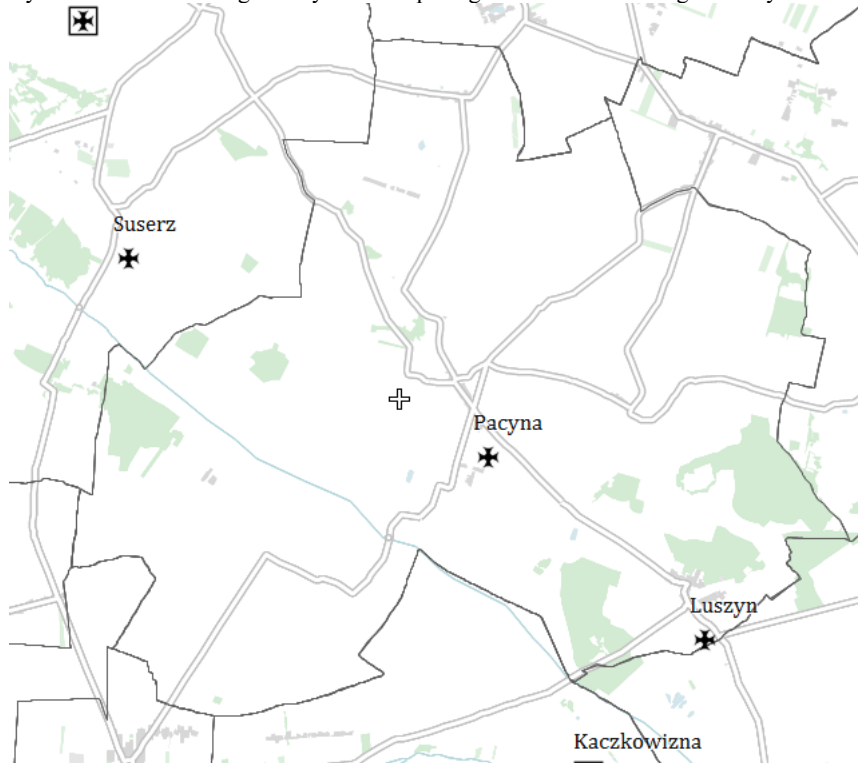
Jako elementy kulturowe wskazuje się poniżej lokalizacje mogił oraz cmentarzyska w gminie Pacyna.

Rysunek nr 9 Fragment rysunku mapowego z oznaczeniem cmentarzyska w Modelu

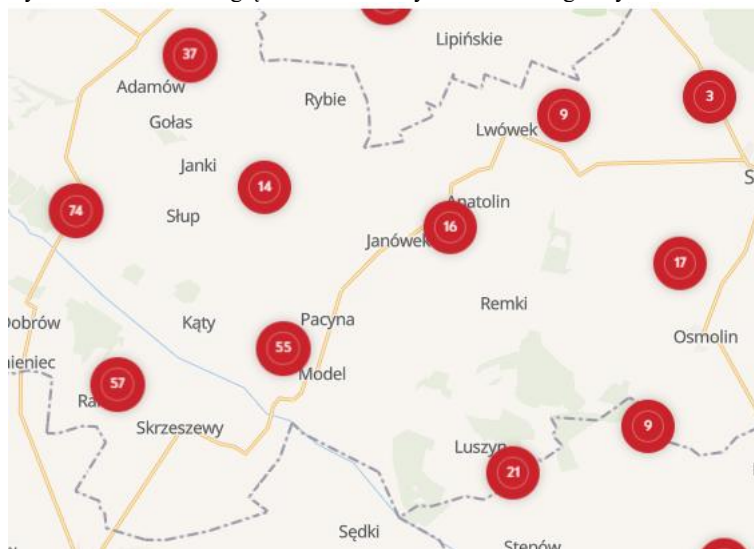
Źródło: <https://mapy.zabytek.gov.pl/>

Rysunek nr 10 Fragment rysunku mapowego z oznaczeniem mogił w Pacynie i Luszynie

Źródło: <https://mapy.zabytek.gov.pl/>

Rysunek nr 11 Poglądowa liczba zabytków archeologicznych

Źródło: <https://zabytek.pl/pl/mapa?sekcja=zabytki-archeologiczne>

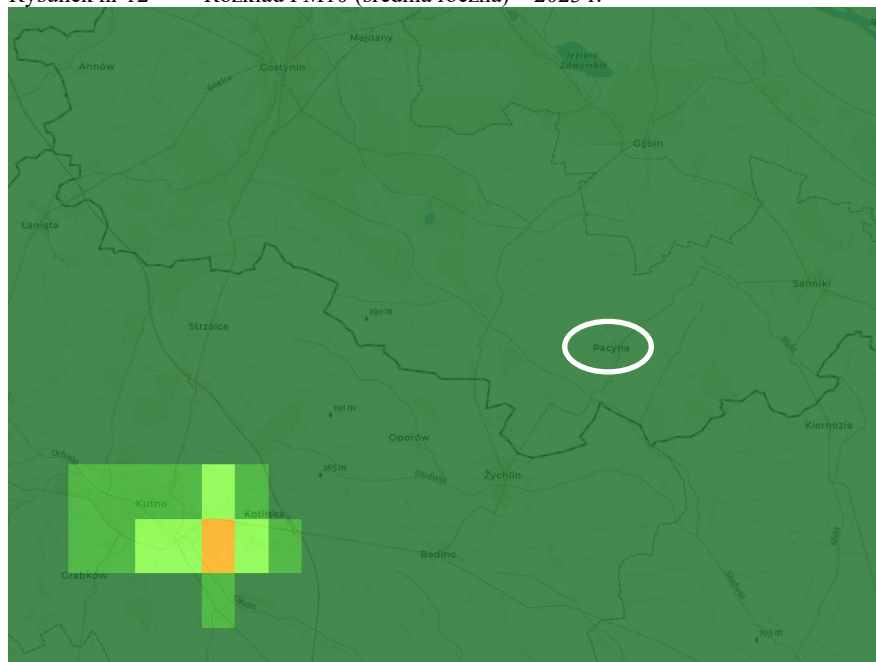
15. Jakość środowiska oraz jego zagrożeń wraz z identyfikacją źródeł tych zagrożeń

Jakość środowiska w gminie Pacyna jest zadowalająca. Obszar ten charakteryzuje się:

1. **Czystym powietrzem:** Gmina Pacyna nie jest zanieczyszczona przez duże zakłady przemysłowe, co przyczynia się do relatywnie dobrej jakości powietrza. Mniejsza intensywność ruchu kołowego oraz niska gęstość zabudowy sprzyjają naturalnej jakości atmosfery.
2. **Dobłą jakością wód:** Wody gruntowe i powierzchniowe, w tym lokalne ciekły wodne, są monitorowane, a ich stan wskazuje na brak poważnych zanieczyszczeń.
3. **Terenami zielonymi:** Gmina posiada obszary leśne oraz tereny użytków rolnych, które wspierają bioróżnorodność. Lasy i łąki w regionie są istotnymi elementami zachowującymi ekosystemy naturalne.
4. **Wyzwania środowiskowe:** Pomimo dobrego stanu środowiska, gmina może napotykać mniejsze problemy, takie jak:
 - o Uciążliwości związane z działalnością rolniczą, zwłaszcza w obszarze hodowli zwierząt.
 - o Potencjalne zagrożenia związane z intensywnym użytkowaniem gruntu oraz stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin.

5. **Warunki aerosanitarne:** Dobrze funkcjonująca infrastruktura sanitarna oraz świadomość ekologiczna mieszkańców przyczyniają się do utrzymania odpowiednich warunków aerosanitarnych.

Rysunek nr 12 Rozkład PM10 (średnia roczna) – 2023 r.

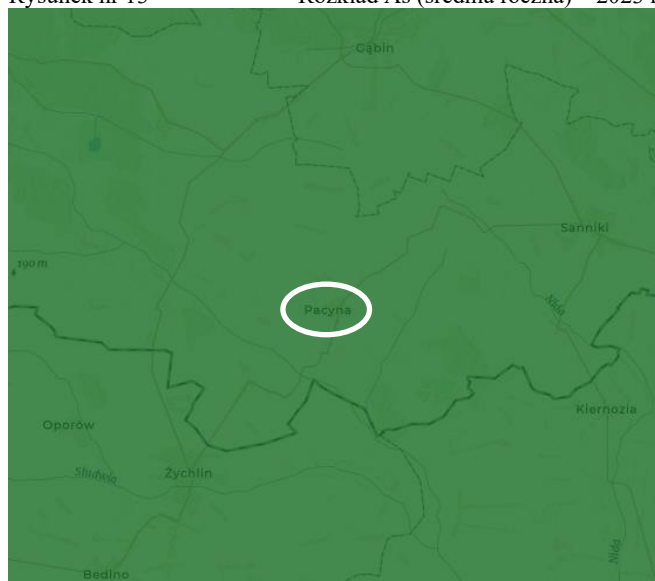
Legenda

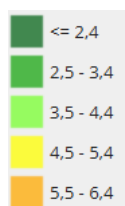

Źródło:

<https://powietrze.gios.gov.pl/>

Rysunek nr 13 Rozkład As (średnia roczna) – 2023 r.

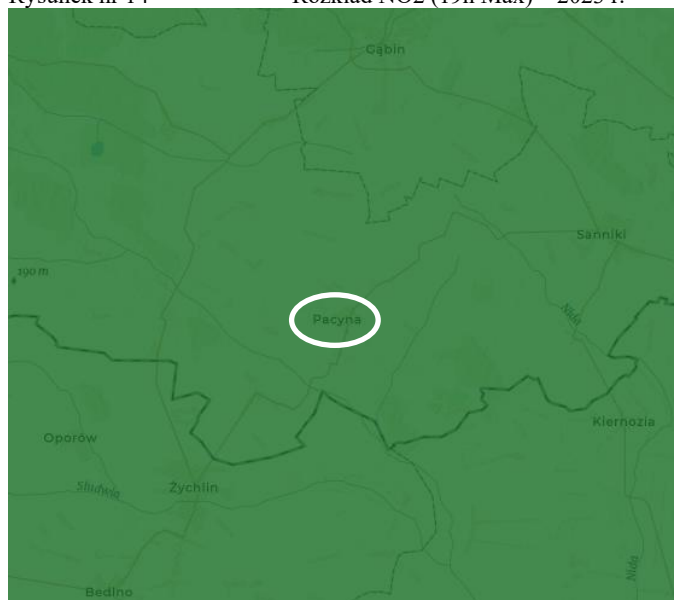

Źródło:

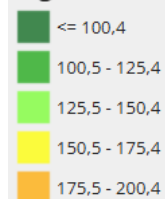
<https://powietrze.gios.gov.pl/>

Rysunek nr 14

Rozkład NO₂ (19h Max) – 2023 r.

Legenda

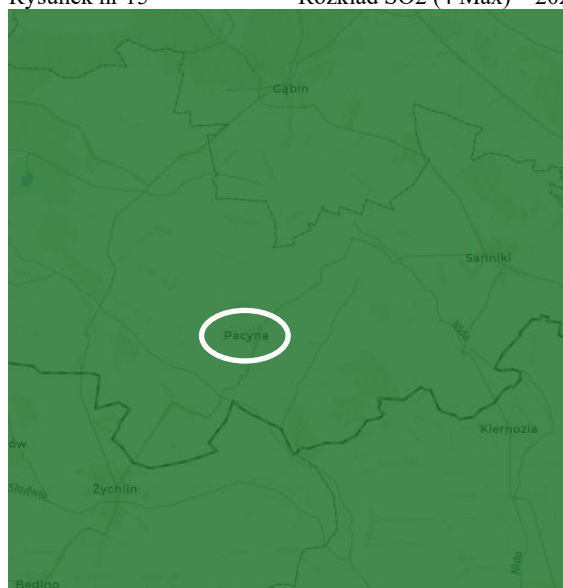

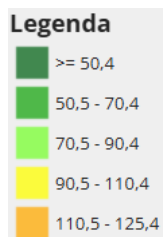
Źródło:

<https://powietrze.gios.gov.pl/>

Rysunek nr 15

Rozkład SO₂ (4 Max) – 2023 r.

Źródło: <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Reasumując, stwierdza się, iż jakość środowiska w gminie Pacyna jest zadowalająca, a lokalne władze oraz mieszkańcy podejmują działania na rzecz jego ochrony i poprawy. Regularne kontrole oraz monitorowanie jakości środowiska są kluczowe dla zachowania harmonii z naturą i zapewnienia zdrowego środowiska do życia.

16. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska

Poniżej przedstawia się diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska w postaci tabelarycznej. Wyższa wartość punktacji w poniższej tabeli oznacza wyższą ocenę.

Tabela nr 13 Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska

Rodzaje ocen	Punktacja				
	1	2	3	4	5
ocena odporności środowiska na degradację oraz zdolności do regeneracji				x	
ocena stanu ochrony i użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej					x
ocena stanu zachowania walorów krajobrazowych oraz możliwości ich kształtowania					x
ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi				x	
ocena charakteru i intensywności zmian		x			

zachodzących w środowisku					
ocena stanu środowiska oraz jego zagrożeń i możliwości ich ograniczenia					x

Zródło: Opracowanie własne

17. Wstępna prognoza dalszych zmian zachodzących w środowisku, polegająca na określeniu kierunków i możliwej intensywności przekształceń i degradacji środowiska, które może powodować dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie

Nie przewiduje się, aby obecne użytkowanie i zagospodarowanie powodowało znaczącą degradację środowiska i prowadziło do znaczących przekształceń w środowisku. Należy mieć na względzie, iż współczesne trendy, wymagania środowiskowe, nowoczesne technologie stwarzają możliwości ograniczeń degradacji środowiska. Prognozuje się, iż dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie w przyszłości będzie stwarzać mniejsze ryzyko negatywnych przekształceń i degradacji środowiska w przypadku stosowania nowoczesnych rozwiązań mających na celu ochronę środowiska. Rozwój infrastruktury technicznej (zwłaszcza kanalizacji), wykorzystanie niskoemisyjnych źródeł energii, w tym ciepła pozwoli na stworzenie lepszych zabezpieczeń dla ochrony środowiska. Wpływ na zmiany zachodzące w środowisku w obszarze opracowania będą miały inwestycje gminne i prywatne, związane pośrednio lub bezpośrednio z politykami lokalnymi i ponadlokalnymi w zakresie ochrony środowiska. Odpowiednie regulacje w przedmiotowym planie ogólnym mogą mieć znaczący wpływ na możliwości z jednej strony realizacji inwestycji proekologicznych, a z drugiej strony zakazujących realizacji inwestycji, które mogą mieć niepożądany wpływ na środowisko.

18. Określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, polegające w szczególności na wskazaniu obszarów, które powinny pełnić przede wszystkim funkcje przyrodnicze

Zdobyte informacje, analiza dokumentów, wizja terenowa pozwalają na określenie przyrodniczych predyspozycji do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej.

W zakresie funkcji przyrodniczych wskazuje się dwie kategorie terenów predysponowanych do celów przyrodniczych:

- funkcja rolnicza,
- funkcja leśna.

Proponuje się, aby w przygotowywanym dokumencie (projekt planu ogólnego) przyjąć zasadę ochrony gruntów polegającą na możliwie jak największym pozostawieniu tych terenów jako niezabudowanych. Predysponowane są zwłaszcza tereny o najwyższych klasach bonitacyjnych. Należy wspomnieć, że wykorzystanie alternatywne w kierunku rolniczym (np. intensywna produkcja zwierzęca) może mieć wpływ nie tylko na środowisko naturalne, ale na zdrowie ludzi. Z drugiej strony należy zaznaczyć, że takie rozwiązania mogą mieć skutki demograficzne dla gminy.

19. Ocena przydatności środowiska, polegająca na określeniu możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru

Możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych rodzajów zagospodarowania wynikają przede wszystkim z istniejących form ochrony przyrody w obszarze gminy Pacyna, klas bonitacyjnych oraz form ochrony konserwatorskiej.

Ograniczenia w określeniu rodzajów użytkowania i form zagospodarowania obszaru powinny sprowadzać się do:

- 1) wyznaczenie stref,
- 2) określenia parametrów urbanistycznych, które chroniłyby środowisko przed degradacją (minimalna powierzchnia biologicznie czynna, maksymalna intensywność zabudowy, wysokość zabudowy).

Ze względu na istniejące uwarunkowania środowiskowe w obszarze opracowania zmiany

w użytkowaniu powinny być ograniczone. Z tego samego powodu zestaw form zagospodarowania obszarów powinien uwzględniać wysoką przydatność środowiska dla zrównoważonego rozwoju terenu objętego przedmiotowym opracowaniem.

20. Określenie uwarunkowań ekofizjograficznych

Uwarunkowania ekofizjograficzne dla gminy Pacyna obejmują kilka kluczowych aspektów:

1. Rzeźba terenu: Gmina znajduje się na Równinie Łowicko-Błońskiej, co charakteryzuje się płaskim terenem z niewielkimi wzniesieniami. Ma to wpływ na sposób zagospodarowania przestrzeni, w tym rolnictwo i budownictwo.
2. Klimat: Klimat w gminie Pacyna jest umiarkowany ciepły, z wyraźnym wpływem kontynentalizmu. Średnie temperatury i opady sezonowe wpływają na rodzaje upraw i warunki życia mieszkańców.
3. Gleby: Dominują gleby płowe oraz czarnoziemy, które są uważane za żyzne i sprzyjające działalności rolniczej. Jakość gleb determinuje też rodzaje upraw możliwych do prowadzenia w gminie.
4. Wody powierzchniowe: Obecność rzeki lub mniejszych cieków wodnych, jak również zbiorników wodnych może wpływać na rolnictwo, rekreację oraz dystrybucję osadnictwa.
5. Szata roślinna: Zachowane tereny leśne i naturalne użytki zielone są istotne dla bioróżnorodności oraz jako element ochrony klimatu lokalnego.
6. Flora i fauna: Różnorodność biologiczna jest istotnym elementem ekofizjograficznym, wpływającym na ochronę środowiska naturalnego i rozwój turystyki.

21. Wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie, z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich roli w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej

Wskazuje się tereny obecnie użytkowane rolniczo do pozostawienia ich jako tereny, które pełniłyby dotychczasowe funkcje. Podyktowane jest to koniecznością podporządkowania potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania różnorodności biologicznej. Rekomenduje się, aby tereny rolne w dolinie rzeki Przysowa pozostały również jako rolnicze. Tereny obecnie użytkowane jako leśne powinny być zachowane w planie ogólnym jako strefa otwarta.

22. Określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń środowiska oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują

Ze względu na konieczność ochrony zasobów środowiska lub występowania potencjalnych uciążliwości postuluje się wzięcie pod uwagę wielkości parametrów, określonych w planie ogólnym oraz wyznaczenie odpowiednio określonych stref planistycznych, które będą określały możliwości zabudowy. Dotyczy to zwłaszcza takich parametrów jak:

- 1) minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej;
- 2) maksymalna nadziemna intensywność zabudowy;
- 3) maksymalna wysokość zabudowy;
- 4) maksymalny udział powierzchni zabudowy.

Rekomenduje się, aby przy ustalaniu parametrów zabudowy dla wszystkich terenów w planie ogólnym wzięto pod uwagę konieczność ochrony zasobów środowiska.

23. Wnioski i zalecenia do projektu planu ogólnego:

Biorąc pod uwagę powyższe, przedstawia się poniżej wnioski i zalecenia do projektu planu ogólnego:

- weryfikacja możliwości wyznaczenia nowych terenów inwestycyjnych, zwłaszcza pod kątem mieszkalnictwa na terenach przede wszystkim niecennych przyrodniczo na etapie projektowym,
- w obszarze opracowania występują cenne elementy przestrzenne, które tworzą krajobraz kulturowy,
- w obszarze opracowania występują tereny cenne przyrodniczo,
- parametry urbanistyczno-architektoniczne (wskazane powyżej) dla terenów funkcjonalnych powinny uwzględniać konieczność ochrony środowiska,
- zaleca się, aby w jak najmniejszym stopniu wyznaczać tereny do zabudowy na klasach bonitacyjnych I–III,
- należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie poprawnych warunków aerosanitarnych poprzez odpowiednie ustalenia planu ogólnego, tak aby można

było stworzyć odpowiednie warunki dla aktywizacji terenów pod kątem mieszkalnictwa.

Pod kątem przepisów wynikających z art. 72 Prawa ochrony środowiska określając ustalenia planu ogólnego gminy, zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:

- 1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin (komentarz: w gminie Pacyna eksploatacja złóż kopalin nie występuje);
- 2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż (nie dotyczy terenu gminy Pacyna);
- 3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- 4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- 5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- 6) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- 7) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ponadto ustawodawca wskazał, iż w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia. Natomiast w odniesieniu do obszarów zdegradowanych (nie występują w gminie Pacyna) w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego określa się zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego, a w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – sposób zagospodarowania tych obszarów. Należy stwierdzić, iż w związku z uwarunkowaniami panującymi w gminie Pacyna powyższe zdanie raczej nie będzie mieć zastosowania.

W załączeniu przekazuje się wskazania obszarów predysponowanych pod składowiska odpadów obojętnych. Informacji tej nie należy traktować jako wskazania autora do wyznaczenia składowiska odpadów w obszarze Gminy Pacyna.

24. Źródła

- 1) Urząd Gminy Pacyna,
- 2) Starostwo Powiatowe w Gostyninie,
- 3) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pacyna (Uchwała Nr IX/68/00 Rady Gminy Pacyna z dnia 29.09.2000 r.),
- 4) Raport o stanie gminy Pacyna na 2023,
- 5) Program Rozwoju Lokalnego (archiwalny; Uchwała nr XIV / 103 / 05 Rady Gminy w Pacynie z dnia 31 marca 2005 r.),
- 6) Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Pacyna na lata 2023–2033,
- 7) Dane GUGiK,
- 8) Dane RZGW Wody Polskie,
- 9) Dane z Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego
- 10) Geoportal.gov.pl,
- 11) Centralna Baza Danych Geologicznych (www.geoportal.pgi.gov.pl),
- 12) www.geoserwis.gdos.gov.pl.

25. Załączniki

- Załącznik 1 – Formy ochrony przyrody
Załącznik 2 – Mapa glebowo-rolnicza
Załącznik 3 – Hydrografia
Załącznik 4 – Wydzielenia PGL Lasów Państwowych i pozostałych
Załącznik 5 – Obiekty objęte ochroną konserwatorską (bez GEZ)
Załącznik 6 – Hipsometria
Załącznik 7 – Wskazania obszarów predysponowanych pod składowiska odpadów obojętnych
Załącznik 8 – Użytki gruntowe klasy I–III

26. Spis rysunków tabel oraz zdjęć

Rysunki:

- Rysunek nr 1 Rysunek z granicami projektu planu ogólnego (w granicach administracyjnych gminy Pacyna z uwzględnieniem granic obrębów ewidencyjnych)
Rysunek nr 2 Formy użytkowania terenu
Rysunek nr 3 Obszary górnicze, tereny górnicze poza gminą Pacyna
Rysunek nr 4 Fragment mapy geologicznej
Rysunek nr 5 Fragment pradoliny rzeki Środkowej Wisły (Włocławek – Płock) wraz z obszarem zagrożenia powodzią od wód gruntowych na północ

od gminy Pacyna wraz ze wskazaniem położenia gminy Pacyna
w obszarze subniecki warszawskiej

- Rysunek nr 6 Zakres Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Przysowy
Rysunek nr 7 Zakres Obszaru Natura 2000 Dolina Przysowy i Słudwi (kod PLB100003)
Rysunek nr 8 Typy zidentyfikowanych krajobrazów na podstawie audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego
Rysunek nr 9 Fragment rysunku mapowego z oznaczeniem cmentarzyska w Modelu
Rysunek nr 10 Fragment rysunku mapowego z oznaczeniem mogił w Pacynie i Luszyńie
Rysunek nr 11 Poglądowa liczba zabytków archeologicznych
Rysunek nr 12 Rozkład PM10 (średnia roczna) – 2023 r.
Rysunek nr 13 Rozkład As (średnia roczna) – 2023 r.
Rysunek nr 14 Rozkład NO2 (19h Max) – 2023 r.
Rysunek nr 15 Rozkład SO2 (4 Max) – 2023 r.

Tabele:

- Tabela nr 1 Sołectwa wraz z podaniem ich powierzchni
Tabela nr 2 Dane leśne dla gminy Pacyna
Tabela nr 3 Powierzchnie gruntów rolnych w gminie Pacyna
Tabela nr 4 Powierzchnie gruntów według klas bonitacyjnych w gminie Pacyna
Tabele nr 5, 6, 7, 8, 9 Zagrożenia suszą w obszarze gminy Pacyna na 2024 r.
Tabela nr 10 Wykaz pomników przyrody w gminie Pacyna
Tabela nr 11 Podstawy prawne wyznaczenia pomników przyrody w gminie Pacyna
Tabela nr 12 Fragment dokumentacji dotyczącej audytu krajobrazowego województwa mazowieckiego
Tabela nr 13 Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska

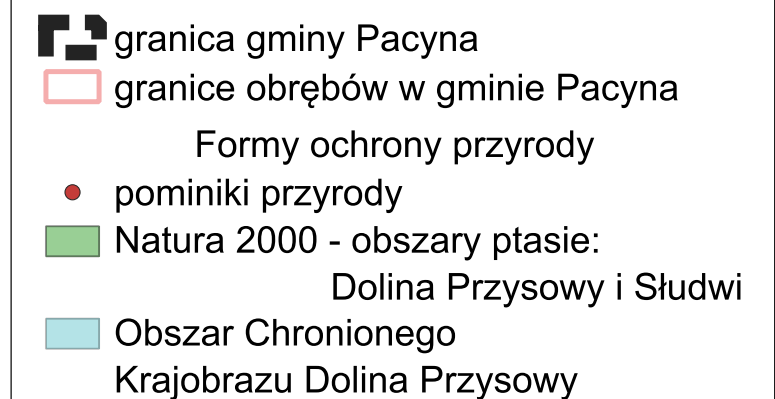
Zdjęcia:

- Zdjęcie nr 1 Las w miejscowości Luszyń
Zdjęcie nr 2 Teren rolny w obszarze planu ogólnego (miejscowość Pacyna)
Zdjęcie nr 3 Obszar, w którym zlokalizowane są pomniki przyrody (miejscowość Skrzyszewy)
Zdjęcia nr 4, 5, 6, 7 Pomniki przyrody (miejscowość Skrzyszewy)
Zdjęcie Nr 8 Dolina Przysowy w miejscowości Przylaski

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

Załącznik nr 1

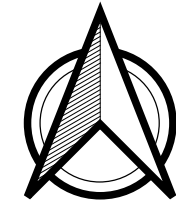
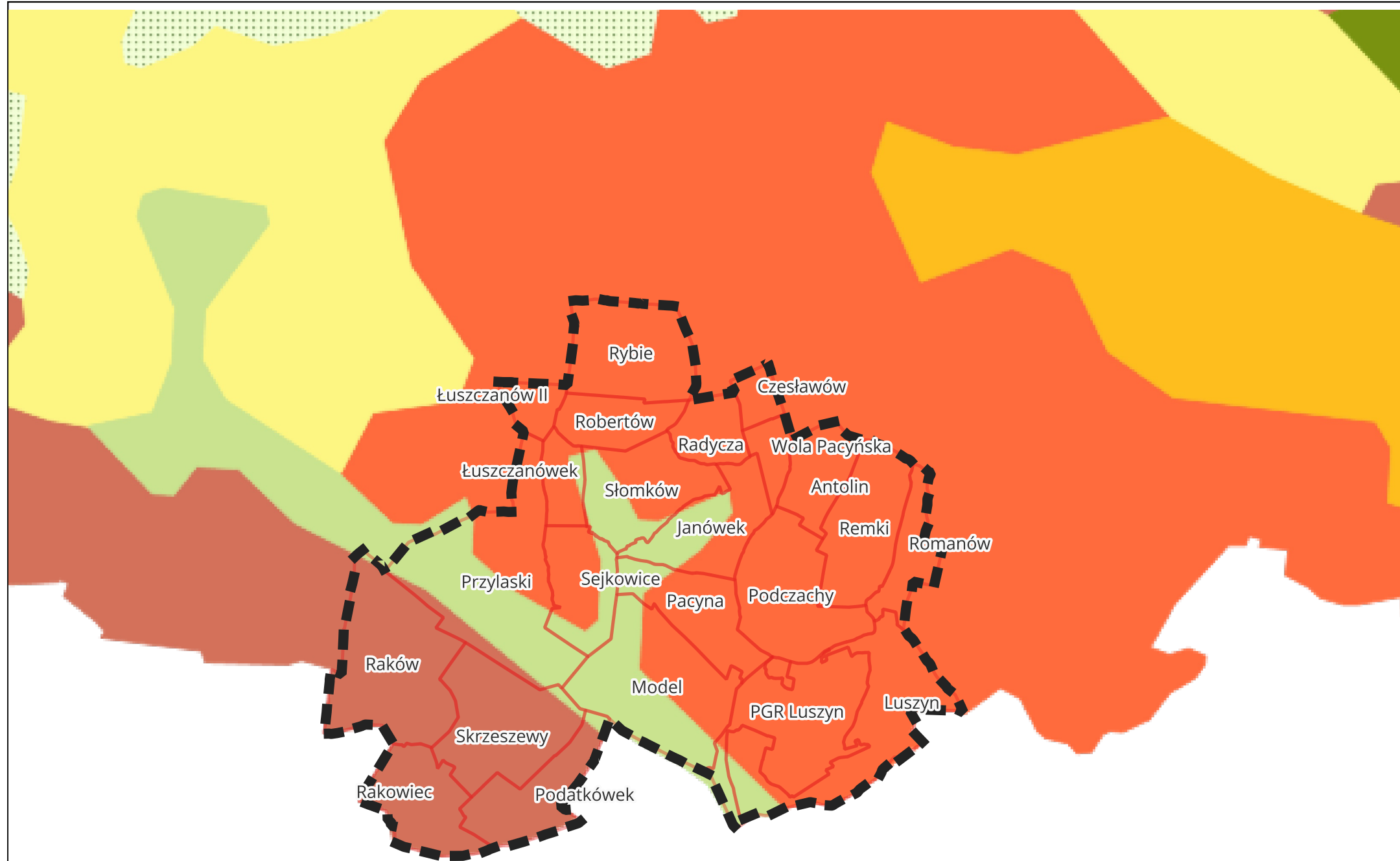
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

MAPA GLEBOWO-ROLNICZA

0 1 2 km

SKALA
1:100 000

LEGENDA:

- granice gminy Pacyna
- granice obrębów ewidencyjnych

Mapa glebowo-rolnicza:

Oznaczenia kompleksów

- kompleks pszeniczny bardzo dobry
- kompleks pszeniczny dobry
- kompleks pszeniczny wadliwy
- kompleks żytni bardzo dobry (pszenno-żytni)
- kompleks żytni dobry
- kompleks żytni słaby
- kompleks żytni bardzo słaby (żytnio-lubinowy)
- kompleks zbożowo-pastewny mocny
- kompleks zbożowo-pastewny słaby
- gleby orne przeznaczone pod użytki zielone
- użytki zielone bardzo dobre i dobre
- użytki zielone średnie
- użytki zielone słabe i bardzo słabe
- lasy
- nieużytki
- gleby rolniczo nieprzydatne
- jeziora, zalewy i rzeki

Załącznik nr 2

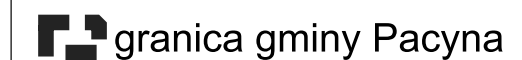
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

zlewnie przedstawiono pomarańczowym i czerwonym kolorem na mapie

Załącznik nr 3

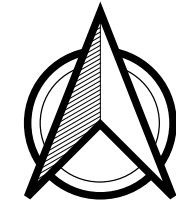
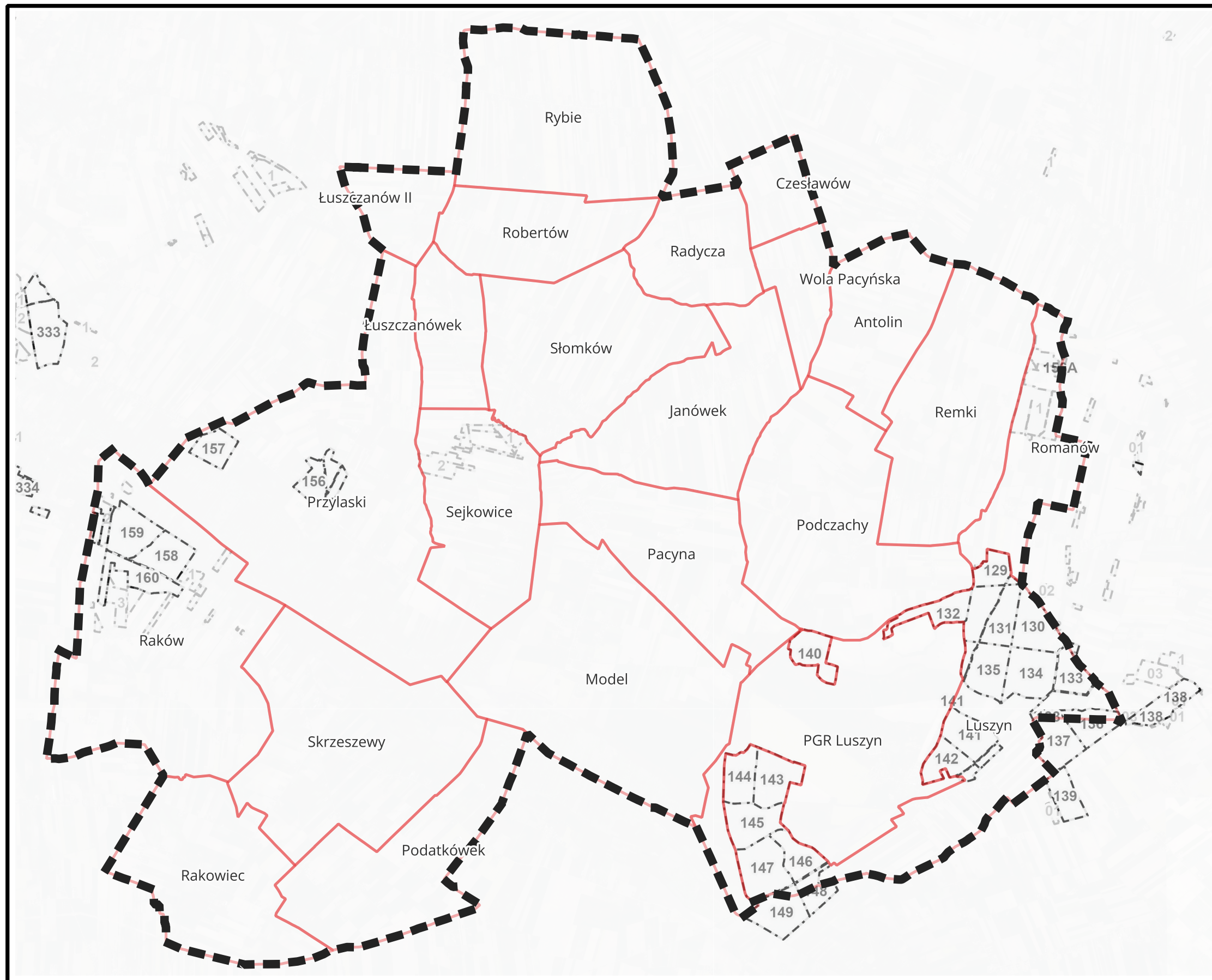
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

WYDZIELENIA PGL LASÓW PAŃSTWOWYCH I POZOSTAŁYCH

0 1 2 km

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

- granica gminy Pacyna
- granice obrębów ewidencyjnych

Załącznik nr 4

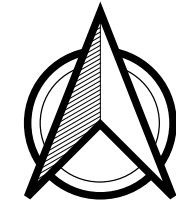
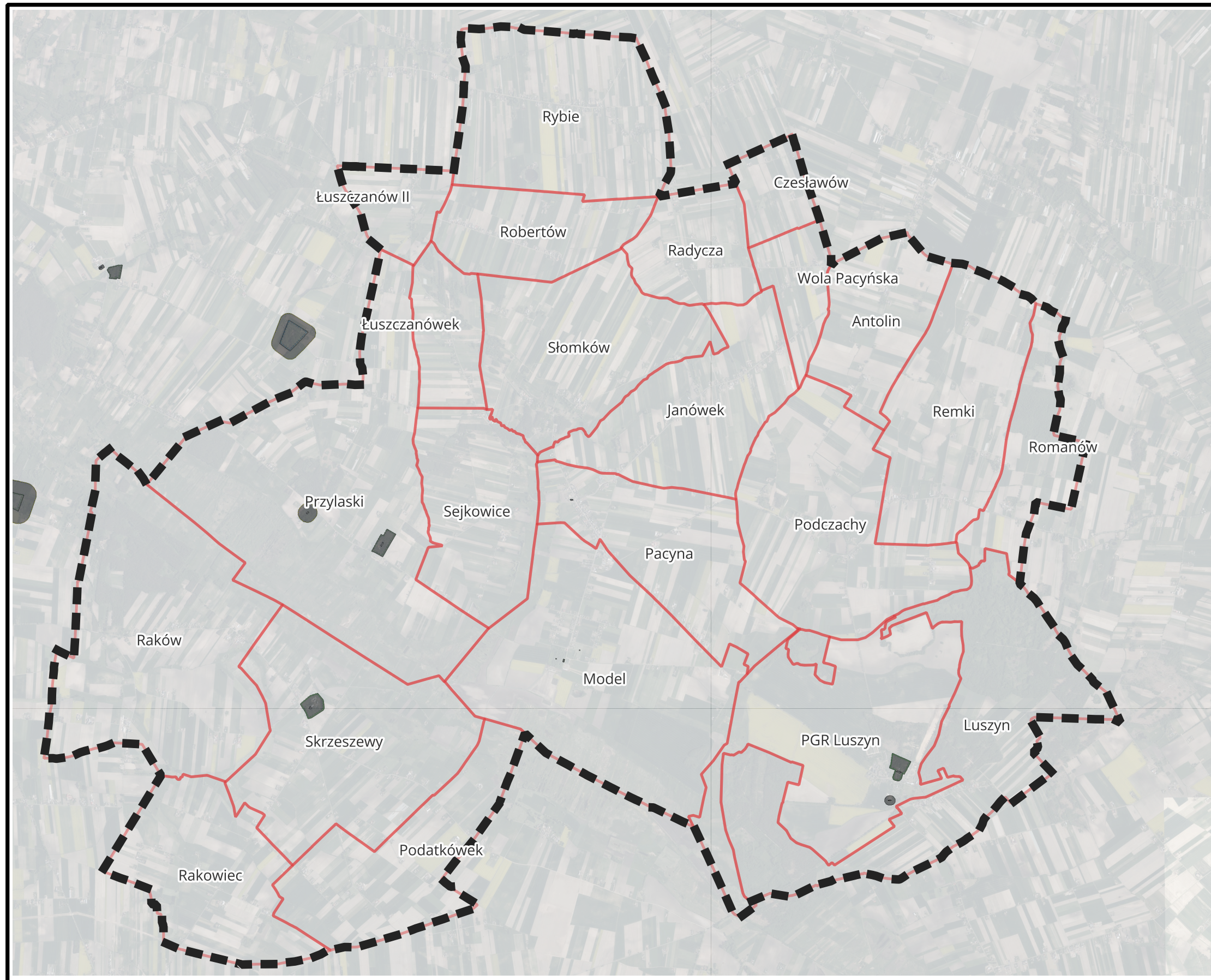
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ (BEZ GEZ)

0 1 2 km

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

- granica gminy Pacyna
- granice obrębów ewidencyjnych
- ewidencja zabytków nieruchomych

Załącznik nr 5

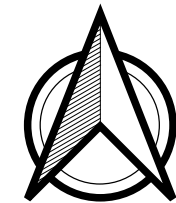
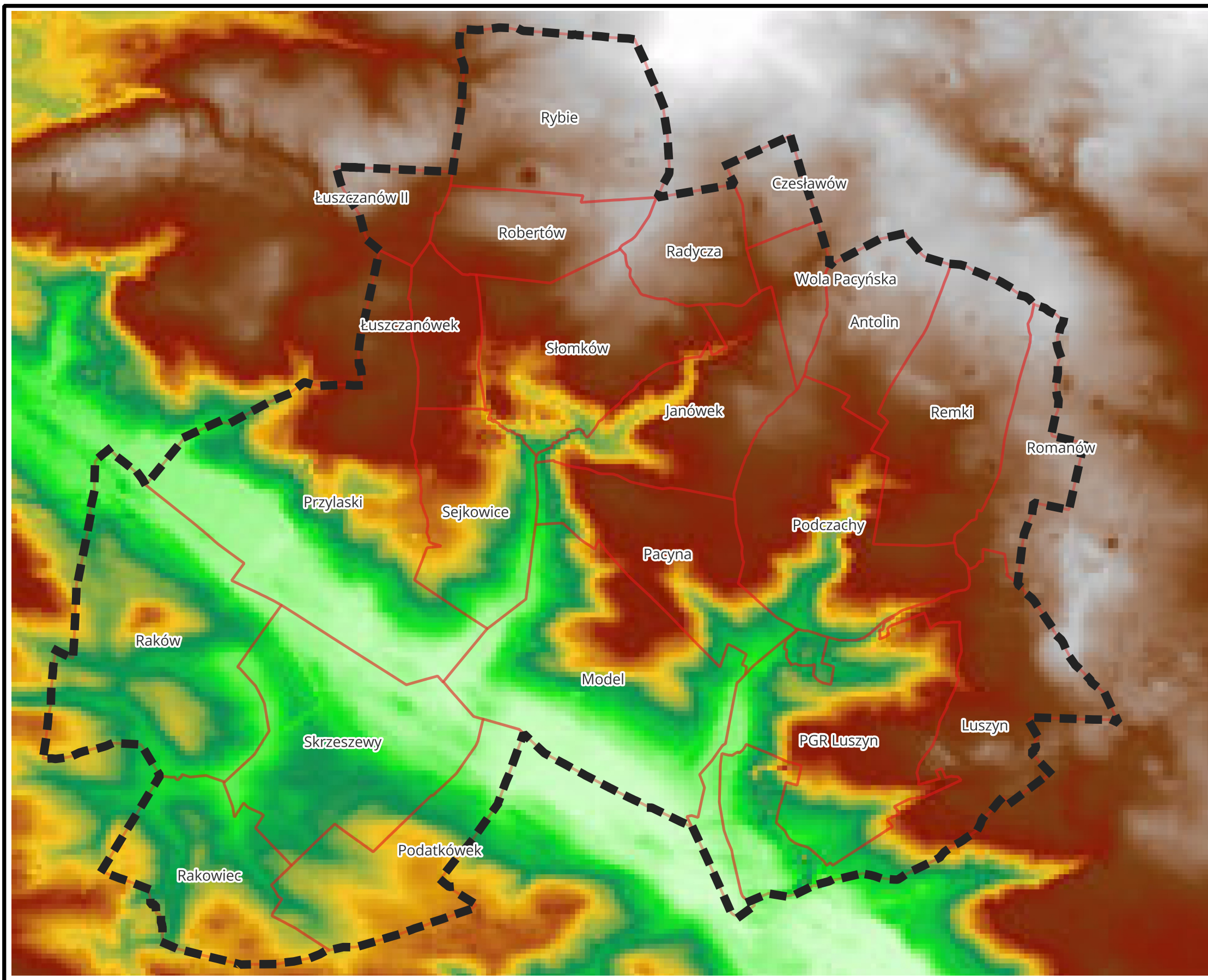
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

HIPSOMETRIA

0 1 2 km

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

- granica gminy Pacyna
- granice obrębów ewidencyjnych

Załącznik nr 6

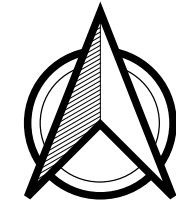
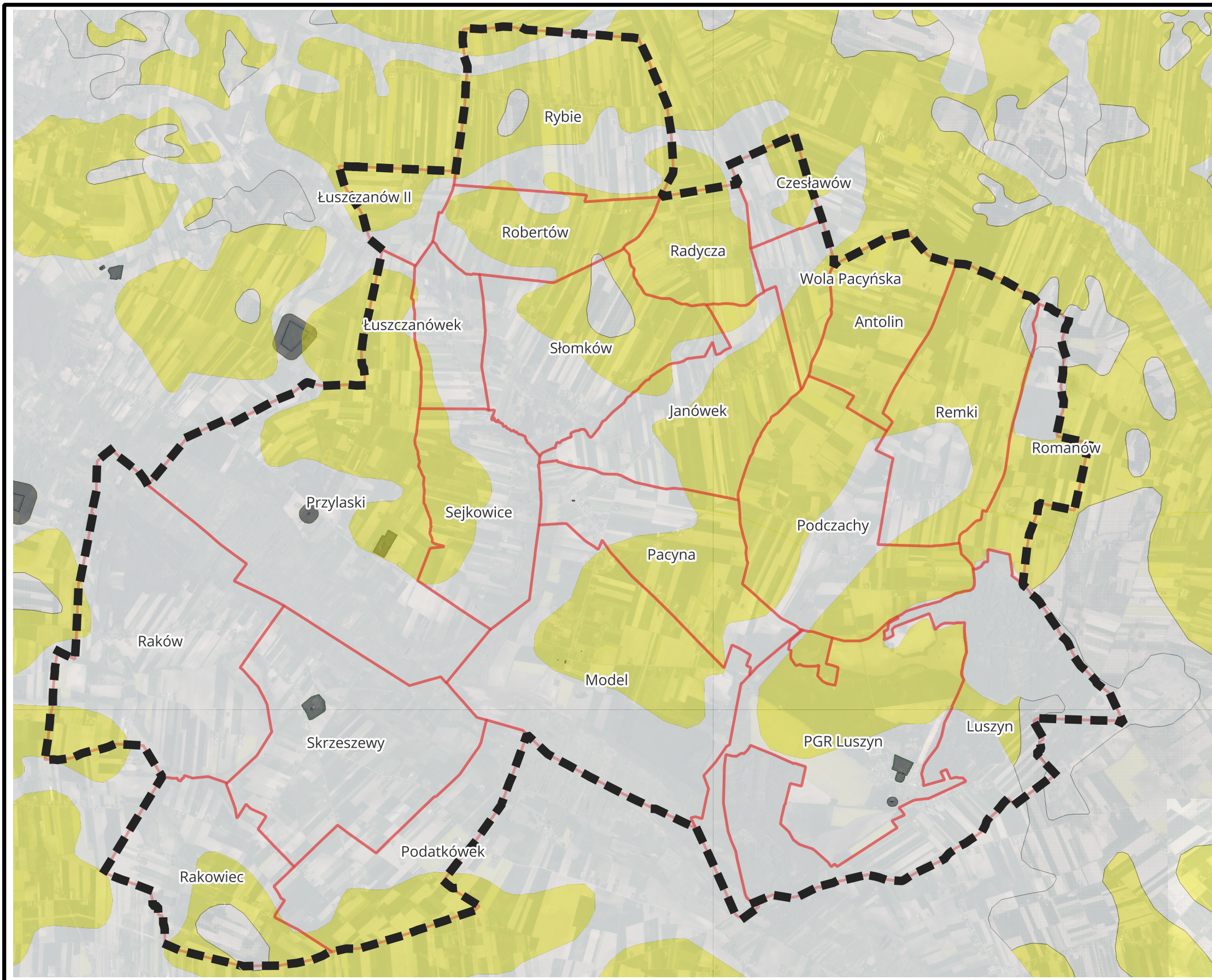
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

WSKAZANIE OBSZARÓW PREDYSPOWANYCH POD SKŁADOWISKA ODPADÓW OBOJĘTNYCH

0 1 2 km

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

- granica gminy Pacyna
- granice obrębów ewidencyjnych
- obszary pod składowiska odpadów obojętnych
- obszary z brakiem warstwy izolacyjnej

Załącznik nr 7

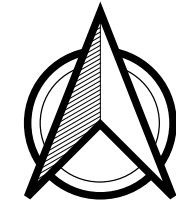
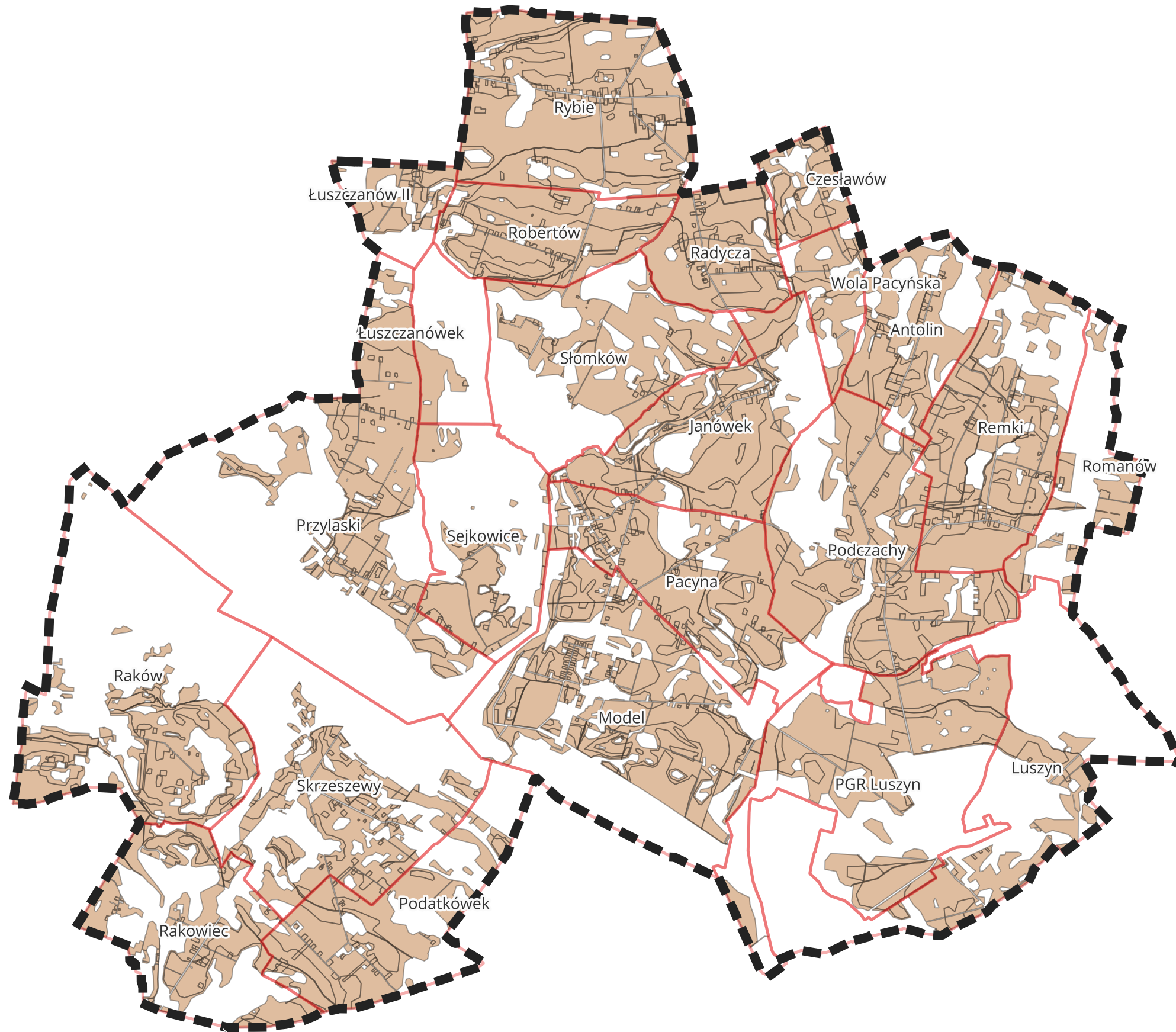
Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.

OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY PACYNA

UŻYTKI GRUNTOWE KLASY I-III

0 1 2 km

SKALA
1:50 000

LEGENDA:

- Granice gminy
- Granice obrębów ewidencyjnych
- Użytki gruntowe klasy I-III

Załącznik nr 8

Opracował:

Przestrzeń Projekt Kami Filiński,
grudzień, 2024 r.